БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 228 (19.604). • 1986 йил 9 октябрь, пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ИДЕОЛОГИЯ ИШИГА — ЮКСАК САМАРАДОРЛИК

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми ва партия XXVII съезди ишлаб чиққан жамиятимиз тараққиётини жадаллаштириш концепцияси марксча-ленинча тафаккурнинг ғоят йирик ютуғи, мамлакат тараққиёти ҳозирги босқичи объектив талабларининг энг тўла ифодаси бўлди. Социалистик жамиятни ҳар томонлама такомиллаштириш, коммунизм сари янада илгарилаб бориш мақсадида унинг имкониятлари ва афзалликларидан тўлароқ ва самаралироқ фойдаланиш партия ва халқнинг программ вазифаси бўлиб қолди. «Инсонни ҳар томонлама камол топтириш, — деб таъкидлади М. С. Горбачев ижтимоий фанлар кафедралари мудирларининг Бутуниттифоқ кенгашида сўзлаган нутқида, — бизнинг идеалимиз бўлиб, у одамларнинг ортиб бораётган моддий ва маънавий талаб-эҳтиёжлари тобора тўлиқроқ қондирилишини назарда тутади».

Партиянинг мана шу бош мақсадини рўёбга чиқаришда, — деб кўрсатди М. С. Горбачев, «моддий тараққиёт интеллектуаль ва маънавий бойликлар билан қўшиб олиб борилиши муҳимдир». Бу эса бутун идеология ишини партия талаблари, ҳаёт талаблари асосида янада такомиллаштиришни, унинг самарадорлигини оширишни тақозо этади. Бу проблема республикамизда бағоят актуаллик касб этди. Зеро, яқин ўтмишда бу ерда хўжаликни юритишнинг социалистик нормаларини, кадрларни, танлаш ва жой-жойига қўйишнинг ленинча принципларининг жиддий бузилиши билан бирга идеологик, сиёсий-тарбиявий ишда ҳам анчагина нуқсонлар юз берди.

Барча идеологик муассасаларнинг ишида туб бурилиш ясаш лозим. Зеро, ўтмиш юки билан янги, кўламли вазифаларни ҳал этиб бўлмайди. Бу юк идеологик, сиёсий-тарбиявий ишдаги нуқсонлардир. Бу нуқсонлар тарихий ўтмишни идеаллаштиришда, илмий ишлар ва бадиий асарларда айрим ҳодисалар ва шахсларни баҳолашда синфий позициялардан чекинишда ифодаланди, кадрлар кўпгина қисмининг дин билан маънавий муросасозлигига олиб келди. Буларнинг ҳаммаси совет турмуш тарзини, коммунистик ахлоқ нормаларини қарор топтириш соҳасидаги ишда аниқ йўналишнинг йўқлиги, социал соҳага, одамларнинг уй-жой, медицина, маданий-маиший хизматга, сифатли кенг истеъмол буюмларига бўлган зарур эҳтиёжларини менсимаслик билан қўшилиб кишилар тарбиясига нохуш таъсир кўрсатди, ахлоқий нормаларимизга путур етказди, кўпгина кишиларда адолатга ишончсизлик туғдирди, лоқайдликка, сиёсий ва меҳнат пассивлигига олиб келди.

КПСС Марказий Комитети кўрсатаётган кундалик ёрдам туфайли бугунги кунда республикада хўжалик ва ижтимоий турмушнинг барча жабҳаларида соғломлаштириш ишлари авж олдириб юборилди. Бироқ яхшилик томонга ўзгариш суст бораётир. Мамлакат ягона халқ хўжалиги комплекси таркибий қисми бўлган республика социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш жараёнига инерция кучи, янги проблемаларни ҳал этишга эскича ёндашув, расмиятчилик ва кампаниячилик, қайта қуришга мослашиш ҳануз тўғаноқ бўлиб турибди.

Бугун Ўзбекистонда юз берган салбий ҳолатларнинг идеологик сабабларини таҳлил қилиб чиқиш, ўтмишдан тегишли сабоқлар чиқариб олиш, партиянинг ҳозирги талаблари асосида сиёсий-тарбиявий, идеологик ишнинг усул ва услубларини тубдан қайта қуришга қаратилган комплекс тадбирларни белгилаш зарурияти етилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленуми мана шу вазифаларни кун тартибига қўйди. Пленум қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаевнинг «КПСС XXVII съезди талаблари асосида идеология ишининг самарадорлигини янада ошириш юзасидан республика партия ташкилотларининг вазифалари» мавзуидаги докладини муҳокама қилдилар.

Пленум партиянинг новаторлик йўли республика ҳаётига ижобий таъсир кўрсатганлигини қайд этди. Бир қатор меҳнат коллективлари план ва топшириқларнинг бир маромда бажарилишини таъминламоқда. Бу йил 900 дан кўпроқ коллектив кўп йиллар мобайнида биринчи маротаба барча кўрсаткичлар бўйича планларнинг бажарилишига эришаётир. Агросаноат комплексининг илғор хўжаликлари ва корхоналари мураккаб шароитларда ўз кучларини сафарбар эта оладилар. Улар Озиқ-овқат программасини амалга оширишга ўз ҳиссаларини кўпайтирмоқдалар.

Одамлар ҳам ўзгармоқда. Улар эришилган натижалар билан қаноатланмай етилган муаммоларни кенг ва ошкора муҳокама қилмоқдалар, социал адолат принциплари ва ахлоқий-ҳуқуқий нормаларнинг бузилишларига, меҳнатсиз даромадларга, ичкиликбозликка қарши ошкора ва аниқ фикр билдирмоқдалар, ишлаб чиқаришни интенсивлаш резервларини топиб, уларни ҳаракатга келтирмоқдалар, маҳсулот сифати тўғрисида ғамхўрлик кўрсатмоқдалар. Идеология ходимлари ўз воситалари ва иш услублари билан жадаллаштириш ва қайта қуриш жараёнини таъминлашга интилмоқдалар.

Бироқ бугун хўжаликни юритиш ва тафаккурда кескин ўзгаришлар юз бергани тўғрисида гапириш фақат эртагина бўлмай, балки зарарли ҳамдир. Чунки, қайта қуриш жараёнида ҳатто арзимас даражадаги хотиржамлик ҳам зарарлидир. Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишда хотиржамлик учун заррача асос йўқ.

Хўжалик фаолиятида ҳам хотиржамликка асос йўқ.

Хўжалик ишида ҳам, ташкилий сиёсий, идеологик ишда ҳам жиддий нуқсонлар шунда кўзга ташланмоқдаки, йил бошидан буён республика шартномалар бўйича 200 миллион сўмлик маҳсулотни етказиб бермади. Айниқса, Навоий, Самарқанд, Тошкент областларининг корхоналари маҳсулот етказиб бериш планларини уддалай олмаётирлар. Қурилиш материаллари саноати министрлиги системасида меҳнат интизоми борасида тартиб ўрнатилгани йўқ. Енгил саноат министрлиги маҳсулотни илдам янгиламаётир. Бир қатор министрликлар ва идораларда дабдабабозлик, қўшиб ёзиш ва кўзбўямачиликдан узил-кесил қутилиб олингани йўқ. Республика Давлат агросаноат комитети кўпгина режаларни рўёбга чиқара олмаётир. Қашқадарё, Бухоро ва бошқа бир қатор областларнинг хўжалик ишларида жиддий нуқсонлар юз бермоқда.

Бу ва бошқа нуқсонлар идеологик, сиёсий-тарбиявий ишдаги хатоликларнинг бевосита оқибати, унинг одамлар, меҳнат коллективлари кундалик ишлари ва ташвишларидан узилиб қолганлигидандир. Кўпгина бошланғич партия ташкилотлари, область, шаҳар ва район партия комитетлари одамлар, уларнинг меҳнат тарбияси ва ғоявий чиниқиши, меҳнат коллективларининг роли ва масъулиятини ошириш масалалари билан ҳали бевосита шуғуллана бошлаганлари йўқ. Андижон, Бухоро, Жиззах, Сирдарё областларининг партия ташкилотлари план-топшириқларини бажармаслик, фондлар самарасизлиги, иш вақтини йўқотиш, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқариш фактларига сиёсий ва маънавий баҳо бермаётирлар.

Партия бунёдкорлик режаларини рўёбга чиқаришга қодир. Ижтимоий актив шахсни шакллантириш бутун идеология ишининг бош мақсадига айланмоғи даркор. Партия даъват этганидек, янгича фикрлаш ва ишлаш учун тарбия жараёнини ҳам кўп жиҳатдан янгича қурмоқ лозим. Бу ишга барча идеологик бўғинларнинг комплекс ёндашуви муҳимдир.

Бироқ мана шу барча бўғинлар тўла қувват билан ишламаётир. Кўпинча тарқоқ ҳолда иш олиб бормоқда, бирлашиб туриб ягона пировард натижалар сари интилмаётир. Партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари кадрларни ғоявий чиниқтириш борасидаги фаолиятни ҳануз активлаштириб юбормадилар. Кадрларнинг партия ва иқтисодий таълим системасидаги ўқувларида расмиятчилик, юзакичилик, хўжакўрсинлик ҳукмрон. Бу ўқиш меҳнат коллективларининг амалий вазифаларидан узилиб қолган.

Бошланғич партия ташкилотлари ва партия комитетлари меҳнат коллективлари, ҳар бир шахснинг турмуши ва фаолияти барча жабҳаларига идеологик таъсир кўрсатишнинг бой имкониятларига эгадирлар. Корхоналар ва хўжаликларда ижтимоий сиёсий марказларни ташкил этган Наманган область партия ташкилотларининг тажрибаси диққатга сазовордир. Ҳолбуки, мана шу тажриба кўпчиликнинг мулкига айлантирилгани йўқ.

Сиёсий ва иқтисодий ўқув бугунги талабга жавоб бермаётир. Лекция пропагандаси, оғзаки ва кўргазмали агитация қатъиян қайта қуришга муҳтож. Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим, Маориф министрликлари меҳнаткашларда марксча-ленинча, материалистик дунёқарашни шакллантиришда ўз ўринларини белгилаб олганлари йўқ. Бу министрликлар, республика Фанлар академияси, Партия тарихи институти республика хўжалик ва ижтимоий тараққиёти проблемаларига чуқур кириб бормаётирлар. Социологик тадқиқотлар ёмон аҳволда. Натижада фан-техника революцияси кенг проблемалар комплекси юзасидан ҳануз асосий ишлар яратилгани йўқ. Ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришнинг илмий асосланган прогнозлари ҳали ҳам ишлаб чиқилмаган. Республикада меҳнат ресурслари аҳволининг аниқ баҳоси таърифланмаган. Мана шуларнинг ҳаммаси эса инсон омилига тааллуқли бўлиб, идеологик ишда унга таъсир кўрсатмоғи лозим бўлади.

Инсоннинг маънавий қиёфаси бугун ғоят муҳим аҳамиятга моликдир. Партия ва халқ янги тарихий вазифаларни ҳал этаётган бугунги шароитда маданият арбоблари бу жараённи ёрқин ва моҳирона акс эттиришга, уни жадаллаштиришга кўмаклашишга даъват этилгандирлар. Афсуски, республикада яратилаётган адабиёт ва санъат асарларининг ғоявий-бадиий савияси давр талабларидан жиддий орқада қолмоқда. Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, ижодий союзлар, Кинематография, Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетлари ишида камчиликлар кўп. Область, шаҳар ва район партия комитетлари маданият муассасаларига партия раҳбарлигини сусайтириб қўйганлар.

Бу оқибатларни узил-кесил бартараф этиш — республикада идеология ишининг энг муҳим вазифаларидан биридир. Фақат шу вазифани ҳал этибгина янгилик учун фаол курашчилар, қайта қуриш ва жадаллаштиришнинг моҳир курашчилари характерини шакллантириш мумкин.

Область, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ўз фаолиятларини идеология иши масалалари томон кескин буришлари зарур. Шундай бурилиш ҳали содир бўлгани йўқ. Қорақалпоғистон, Сурхондарё, Самарқанд, Қашқадарё, Хоразм область партия комитетлари, кўпгина шаҳар ва район партия комитетлари идеология ишига ёндашувнинг ўзида эскичасига ҳаракат қилмоқдалар. Расмиятчилик ва қоғозбозликдан қутилиб олганлари йўқ, жонли амалий ишни, фаолиятни тубдан қайта қуришда конкретлиликдан ҳоли кўпдан кўп қарорлар қабул қилиш билан алмаштирмоқдалар. Илгаригидек кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишда расмиятчилик кўп, уларнинг қўнимсизлиги кучли, резервдаги кадрлар билан истиқболни ўйлаб иш олиб борилмаётир. Идеологик министрликлар ва идораларда кадрлар билан ишлашнинг ҳолати кўнгилдагидек эмас, бу ишда қариндош-уруғчиликка барҳам берилгани йўқ. Кадрлар составида билимдон ва ваколатли бўлмаган, баъзан эса тасодифий ходимлар ҳам учрайди.

Идеология ишининг самарадорлигини КПСС XXVII съезди талаб қилганидек янада ошириш учун бутун куч-ғайратни сафарбар этиш зарур. Ҳар бир меҳнат коллективида, ҳар бир иш жойида конкрет ижобий натижаларга эришишга энг кўп даражада йўналтирилганлик тарбия самарадорлигининг бош мезонидир. Ишчанлик, тежамкорлик, ишга виждонан муносабат, ҳалоллик, ҳушёрлик актуал ва узоқ муддатли сиёсий талаблар бўлиб қолаверади. Тарбия ишида меҳнаткашларнинг эътиборини ишлаб чиқаришнинг амалий проблемаларига, беш йиллик ва шу йилнинг топшириқларини бажаришга, ҳар бир ходимнинг шахсий ўрни ва масъулиятини аниқлаб олишга, ҳамма ерда топширилган иш учун талабчанлик ва масъулият туйғусини кучайтиришга жалб этиш зарур. Ҳеч ким ишимизнинг мана шу муҳим участкасидан четда қолмаслиги лозим. Область, шаҳар, район партия комитетлари идеологик таъсирнинг барча воситаларини шунга йўналтиришлари керакки, токи КПСС XXVII съездининг революцион ғоялари омманинг онгига чуқур сингиб борсин, улар учун ҳаракатнинг конкрет программасига айлансин. Ғоявий-сиёсий ишларнинг республикани социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш проблемалари билан узвий боғланишини таъминлай бориб, одамларда сиёсий активликни тарбияламоқ, уларда мустаҳкам гражданлик позициясини, коммунистик ғоявийлик ва Ватанга садоқатни, пролетар ва социалистик интернационализмни, социализмга, маданиятимизга ва коллективчилик ахлоқимизга зид бўлган барча эскилик ва жаҳолатга муросасизликни тарбияламоқ зарур. Партия, совет органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ўз тарбиявий функцияларини пировард натижалар бўйича — кишиларнинг меҳнатга ва ижтимоий мулкка онгли муносабатлари, КПСС XXVII съезди қарорлари, ҳаётимизда туб бурилиш босқичи бўлган ўн иккинчи беш йиллик планлари ва мажбуриятларини бажаришга ҳозирликлари ва ишдаги маҳоратларига қараб баҳо беришлари лозим. Бунинг учун социалистик мусобақанинг улкан кучидан КПСС Марказий Комитетининг совет кишиларига Мурожаатномасида уқтирилган даражада моҳирона фойдаланмоқ лозим. Шу мақсадда сиёсий-тарбиявий ишни қайта қуриш ва жадаллаштиришнинг туб проблемалари ҳал этилаётган участкаларга жамлаш муҳимдир. Бу ишда демократик асосларни янада ривожлантириш, меҳнат ва истеъмол, социал-маданий ривожланиш воситаларини тақсимлаш устидан назоратни йўлга қўйишда, интизомни, меҳнат тартибини бузишга қарши курашда меҳнат коллективининг ролини кўтариш муҳимдир. Одамларда юксак коммунистик ахлоқ ва хулқ-атворни шакллантириш, коллективизм ва инсонпарварлик туйғуларини, виждонлилик ва камтарликни, инсофлилик ва ҳалолликни тарбиялашга партия комитетлари, бошланғич партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг кундалик ғамхўрликлари зарур.

Республикада идеология ишини такомиллаштириш учун фундаментал тадқиқотлар олиб бориш ҳам, кундалик тажрибани қиёмига етказиш ҳам лозим. Фанлар академияси, Партия тарихи институти, олий ўқув юртлари олимлари жамиятимиз тараққиётининг ҳозирги туб бурилиш характеридан келиб чиқадиган масалаларнинг мураккаб комплексини, унинг ўзаро боғлиқ — сиёсий, иқтисодий, илмий-техникавий, социал, маданий-маънавий ва психологик жиҳатларини ҳал этмоқлари керак. Бунда миллий муносабатлар, халқлар дўстлигини мустаҳкамлаш, демократия ва ўз-ўзини бошқарувни ривожлантириш, ишлаб чиқариш муносабатларини такомиллаштириш проблемаларини тадбиқ этишга алоҳида эътибор бермоқ лозим. Идеология ишидаги бузилишларни муросасиз бартараф этиш, тарихий ўтмишни таҳлил этишда марксча-ленинча методологиядан заррача бўлса-да чекинишларга қарши курашиш зарур.

Меҳнаткашларни тарбиялашнинг кундалик вазифаларини ҳал этишда партия комитетлари КПСС XXVII съезди кўрсатмалари асосида қисқа муддатларда сиёсий ва иқтисодий таълим системасини қайта қуришни амалга оширишлари, бу ўқувларни одамларда марксча-ленинча дуёқарашни шакллантиришга йўналтиришлари, уларнинг сиёсий маданиятини, меҳнат ва ижтимоий активлигини оширишлари, миллий маҳдудликнинг, маҳаллийчилик, текинхўрлик кайфиятларининг ҳар қандай кўринишларини бартараф этиш маҳоратларини тарбиялашлари лозим. Одамларни тарбиялашда рус тилининг миллатлараро муомала тили сифатидаги ролини ошира бориб «Рус тили» комплекс программасини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш зарур. Фанлар академияси, Олий ва ўрта махсус таълим ва Маориф министрликлари, Ҳунар-техника таълими Давлат комитети, ўқитувчилар малакасини ошириш институтлари, Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг куч-ғайратлари ҳозирдаёқ мана шу мақсадни рўёбга чиқаришга сафарбар этилмоғи даркор.

Партия комитетлари ижодий союзларга раҳбарликни кучайтирмоқлари, одамларнинг маънавий эҳтиёжлари ва қизиқишларини тобора тўлароқ қондиришга қатъият билан эришмоқлари, адабиёт ва санъатнинг ҳаёт билан алоқасини мустаҳкамламоқлари лозим. Ижодий союзлар ва маданият муассасаларида кенг ошкоралик, танқид ва ўз-ўзини танқид, ижодий ишда мусоҳабалилик кундалик нормага айлантирилиши, янги инсонни тарбиялашга халақит берадиган нурсиз, ғоясиз асарларга пухта ғов қўйилиши лозим.

Идеология ишини қайта қуришда оммавий ахборот ва пропаганда воситалари муҳим ўрин тутади. Қайта қуришнинг таъсирчан воситаси, ошкоралик, танқид ва ўз-ўзини танқиднинг минбари, хўжалик ва маданий қурилишнинг илғор тажрибасини ёйиш минбари бўлган бу воситаларнинг ўзи ҳам қайта қуришга муҳтождир. Уларнинг кўпчилиги зарур ошкоралик, таъсирчанликни таъминлай олмаётир, уларнинг ишида дадил, новаторларча ёндашув, реал ҳаёт жараёнларини ёритишда чуқур ва танқидий таҳлил етишмаётир. Партия комитетлари оммавий ахборот ва пропаганда воситаларига раҳбарликни қатъият билан такомиллаштиришлари, бу коллективларнинг партия қатламини мустаҳкамлашлари, уларнинг ташаббусларини қўллаб-қувватлашлари, матбуот ва телевидение, радионинг позицияларини ҳимоя қилишга ёрдамлашишлари, танқидий чиқишлар ва эшиттиришларга ўзлари ҳам ўз вақтида тўғри муносабат билдиришлари ҳамда барча даражадаги раҳбарлардан шуни талаб қилишлари керак.

Буржуа пропагандасига оммага идеологик таъсир кўрсатишнинг барча воситалари билан зарба бермоқ лозим. Турмушимизда социал адолат принципини қатъият билан қарор топтириш, маънавий ва меҳнат тарбиясини такомиллаштириш, оилага идеологик таъсирни активлаштириш, партиянинг мактаб ислоҳотини амалга ошириш, олий ва ўрта таълимни қайта қуриш, аҳолининг турмуш маданиятини янада оширишга қаратилган йўл-йўриқларини изчил амалга оширишни таъминлаш зарур.

Бу комплекс ишда атеистик тарбияга алоҳида эътибор қаратилмоғи даркор. Бу ишда жанговарлик ва ҳужумкорлик зарур. Муросасозлик ва ўзибўларчилик, ҳар бир инсонга якка тартибда ёндашувни кампаниячилик билан алмаштириш унга ётдир. Коммунистлар, комсомоллар, раҳбар ходимлар диний иллатларга қарши курашда шахсий масъулиятни чуқур ҳис этмоқлари лозим. Партия комитетларининг раҳбарлари, партия ташкилотларининг секретарлари, совет ва комсомол ходимлари, хўжалик раҳбарлари диний урф-одатларга эскича қарашлар ва маросимларга муросасизлик, янги урф-одатлар ва анъаналарни турмушда пухта қарор топтиришда ташаббускорлик намуналарини кўрсатишлари керак.

Идеология ишининг самарадорлигини янада ошириш учун унинг усул ва услубларини такомиллаштириш, бу ишни олиб боришда қоғозбозлик ва сафсатабозликдан халос бўлиш, ҳамиша одамлар орасида бўлиш, халқ билан ҳамиша яқин алоқада бўлиш, унга хизмат қилиш, сиёсатда халқ райини ифодалаш, одамларни мана шу сиёсатни амалга оширишга отлантириш зарур. Бундай ҳаракат қилиш ленинчасига ҳаракат қилиш демакдир. Бошқача ёндашув бўлиши мумкин эмас.

Идеология кадрларимиз бугунги кунда мана шунга интилишга даъват этилганлар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми ишонч билдирдики, республика партия ташкилотлари ғоявий-тарбиявий ишни тубдан қайта қуриш, КПСС XXVII съезди қарорлари, ўн иккинчи беш йиллик планларини бажариш йўлида инсон омилини активлаштириш учун барча зарур чораларни кўрадилар.

Мана шу ғоялар кучини амалий ишлар ғайратига айлантирмоқ лозим.

ОКТЯБРЬ — ТЕРИМДА ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОЙ

Матбуот маркази хабар қилади

ҒАЛАБА МУБОРАК

● Йиллик планларини муддатидан илгари адо этиб, социалистик мажбурият ҳисобига, «оқ олтин» топширишни уюшқоқлик билан давом эттираётган Нарпай районидаги Ҳамза номли совхоз, Задарё районидаги «Наманган» совхозининг 4-бўлими, Қумқўрғон районидаги «Қизил Октярбь» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳасан Мухторов, Ғиждувон районидаги 1-қўриқ совхозининг Иброҳим Турдиев ва Жумамурод Турдиев, Андижон районидаги Ленин номли совхозининг Ҳурибой Зокиров, Комсомолобод районидаги «Комсомол» совхозининг Маҳаммаджон Одилов, Зомин районидаги «Ғалабанинг 40 йиллиги» совхозининг Расул Бурҳонов, Ўрин Тўйчиев, Ўрол Шербеков, Урганч районидаги Карл Маркс номли колхозининг Султон Искандаров, Бўка районидаги Ҳамза номли колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедова бошлиқ бригадалари аъзолари ҳамда Бекобод районидаги Навоий номли колхознинг Бегимқул Эгамқулов етакчилик қилаётган 1-участкаси пахтакорларини ғалаба билан табриклаймиз. Илғорлардан ўрнак олинг!

САРА УРУҒ

● Уйчи райони миришкорлари областда биринчи бўлиб, уруғлик пахта тайёрлаш плани бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар. Бу меҳнат муваффақиятига Жданов номли, Охунбобоев номли, Тельман номли колхозлар ва «Қизил равот» совхозининг пахтакорлари муносиб ҳисса қўшдилар. Район хўжаликларида уруғлик пахта тайёрлаш қизғин давом эттириляпти.

* * *

Балиқчи районидаги «Правда» колхозидан уруғлик пахта тайёрлаш плани бажарилганлиги ҳақида хушхабар олинди. Хўжалик азаматлари қабул пунктларига 630 тоннадан зиёд юқори сифатли уруғлик пахта топширдилар.

ТЕХНИКА ШАРОФАТИ

● Қумқўрғон районидаги «ВЛКСМ 30 йиллиги» совхози дала гвардиячилари ўртасидаги социалистик мусобақада моҳир механизатор И. Саидов пешқадамлик қилаётир. Унинг ҳозиргача терган пахтаси 148 тоннага етди. Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоз механик-ҳайдовчиси А. Иброҳимовнинг ўз агрегати бункеридан тўккан пахтаси 186 тоннадан ошди.

* * *

Қоракўл районидаги «Правда» колхозида машина терими суръати тобора кўтарилмоқда. Ўз терим машинасини моҳирлик билан бошқараётган Саттор Соҳибов ҳозиргача 100 тонналик хирмон уюшга муваффақ бўлди.

Шу районда чевар теримчилар конкурси бўлиб ўтди. Унда Горький номли колхоздан Инобат Ҳайдарова ғолиб деб топилди. «Искра» колхозининг кўпмингкилограммчи теримчиларидан Зулхумор Қорёғдиева ва Бодом Хўжахоновалар ҳам пешқадамлар сафидан ўрин олишди.

* * *

Октябрь районидаги Ҳамид Олимжон номли совхоз далаларига кунига 48 та «зангори кема» чиқарилмоқда. Улар ёрдамида 80 тоннадан зиёд «оқ олтин» териб олинаётир. Бу машина терими планининг 9,5 процентига тенгдир.

„ОҚ ОЛТИН" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 8 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Фарғона	3,10	66,52	2,75	42,67
Тошкент	6,03	54,75	7,28	60,23
ҚҚАССР	2,03	50,17	1,48	35,74
Бухоро	1,81	49,50	0,49	9,86
Хоразм	1,89	49,27	1,05	26,17
Наманган	3,73	45,35	3,89	33,83
Сурхондарё	2,99	43,97	3,81	43,94
Сирдарё	5,43	40,29	7,01	50,03
Жиззах	3,71	33,90	3,94	34,51
Самарқанд	2,81	33,16	2,10	16,69
Андижон	2,79	30,96	2,26	15,54
Навоий	1,95	28,17	1,04	7,62
Қашқадарё	1,68	26,78	1,33	17,08
Республика бўйича:	3,06	42,91	3,13	31,41
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Сурхондарё	4,75	67,63	6,92	75,71
Наманган	3,20	58,24	—	—
Навоий	2,37	47,62	0,06	0,50
Бухоро	1,63	45,50	—	—
Қашқадарё	1,78	16,30	1,41	8,74
Республика бўйича:	3,60	50,26	4,72	49,55

СОВЕТ—АНГОЛА ДЎСТЛИГИ МУСТАҲКАМЛАНАВЕРСИН

Ўзбекистон меҳнаткашлари Совет Иттифоқи билан Ангола Халқ Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланганлигининг ўн йиллигини бутун совет халқи билан биргаликда нишонладилар. 8 октябрь куни Тошкент жамоатчилиги вакилларининг шонли санага бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда республика пойтахтидаги ўқув юртларида таълим олаётган анголалик студентлар иштирок этдилар.

Сўзга чиққан кишилар СССР ангол халқининг халқаро империализмга, ЖАР ирқчиларига қарши олиб бораётган мардона курашини изчил қўллаб-қувватлаётганлиги тўғрисида гапирдилар. Халқаро империализм, ЖАР ирқчилари Анголани революцион ғалабаларидан қурол кучи билан маҳрум қилишга, унда эски тартибларни тиқиштиришга уринмоқдалар. Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳар томонлама иқтисодий ва маданий алоқаларни мустаҳкамлашга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Ана шу алоқалар бундан буён ҳам иккала мамлакат манфаатлари йўлида ривожланавериши, тинчлик ва тараққиёт ишига хизмат қилиши таъкидланди.

(ЎзТАГ).

СССР Мудофаа министрлигида

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев 1986 йил июль ойида Владивостокда сўзлаган нутқида эълон қилганидек, чекланган совет ҳарбий қисмлари составидаги олти полк Совет раҳбарларининг қарорига мувофиқ, 15 октябрда Афғонистондан Совет Иттифоқига олиб чиқиб кетила бошланади ва шу ой мобайнида бу иш ниҳоясига етказилади. Чекланган совет ҳарбий қисмлари Афғонистон Демократик Республикаси ҳукуматининг илтимосига биноан у ерда вақтинча турибди.

Муҳим халқаро воқеа олдидан

Жаҳон Тинчлик Кенгаши СССР ва АҚШ раҳбарларига мурожаатнома юборди

ХЕЛЬСИНКИ, 8 октябрь. (ТАСС). Жаҳон Тинчлик Кенгаши Рейкьявикда бўладиган учрашувлари муносабати билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев билан АҚШ Президенти Р. Рейганга мурожаатнома юборди. Кенгаш бу воқеа муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб, барча қитъалардаги миллион миллион тинчлик тарафдорлари номидан бу учрашув натижалари планета барча кишиларининг орзу-умидлари ва эзгу ниятларига мувофиқ келади, деб умид билдиради.

Рейкьявикдаги учрашув Ер юзида ядро синовларини тақиқлаш, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва унинг космосга олиб чиқилишига йўл қўймаслик борасидаги музокараларга самарали омил бахш этишини, шунингдек, халқаро иқлим умуман яхшиланишига кўмак беришини жуда-жуда хоҳлаймиз, дейилади ҳужжатда. Бу нарса олий даражада ўтказилажак учрашувда қуролсизланиш соҳасида муҳим қарорларга эришиш йўлини очиб беради ва бутун инсоният шундан умидвор, деб таъкидлайди Жаҳон Тинчлик Кенгаши.

Бу умидлар ядро даврининг кечиктириб бўлмайдиган талаблари билан боғлиқдир, дейилади мурожаатномада. Бу умидлар бугунги реалликларга, шу жумладан, яқинда Стокгольмдаги конференцияда ҳамда МАГАТЭ бош конференциясининг Венада ўтган сессиясида эришилган битимларга ҳам асосланади. Улар сиёсий хоҳиш ва ҳамжиҳатлик бўлса, ҳатто энг мураккаб проблемаларни ҳам ҳал этиш мумкинлигини билдиради.

Ҳозир яхши ниятли миллион-миллион кишилар Исландия пойтахтига диққат-эътибор бериб турибдилар, дейилади мурожаатнома проавардида. Бутун инсоният Совет—Америка учрашуви муваффақиятига ишонади.

МОСКВА МЕҲМОНИ

Буркина Фасо Революция миллий кенгашининг Раиси, Президенти ва ҳукумат бошлиғи капитан Томас Санкара 8 октябрь куни Ленинграддан Москвага келди. У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан СССРда меҳмон бўлиб турибди.

Аэродромда Т. Санкарани КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҚАЙТА ҚУРИШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

ТАЯНЧ НУҚТАЛАРИ

ИШОНЧ

Ишонч! Бу туйғу инсон қалбининг мусаффо чашмасига айланиб, унга куч-қувват, қудрат бағишлаб туради. Нарпай район партия комитети бюроси мажлисида ёш, баркамол йигит-қизларга ишонч билдиришганда улар энг аввало ишонч, коммунистнинг маънавий қиёфаси ҳақида ўйлашгани сезилиб турарди.

Чунки кейинги йилларда районда ана шу тушунчалар поймол қилинганди. Хўжалик раҳбарлари, айрим коммунистлар қўшиб ёзиш, кўзбўямачилик гирдобига ғарқ бўлдилар. Уларнинг калтабинликлари туфайли район экономикасига путур етди. Колхоз-совхозларнинг жорий счётида пул қолмади. Бу ўз навбатида қурилиш, турмуш маданияти юксалишига салбий таъсир кўрсатди.

Бюро мажлисида КПСС аъзолигига қабул қилинаётганларга коммунистнинг маънавий қиёфаси ҳақида савол беришганда, улар шаксубҳасиз ана шу тўғрида фикрлашди ва жавоб қилишди.

— Бизнинг колхозда ҳам халқ ишончига, эътиқодига оёқ қўйганлар бўлди, — деди «Ўзбекистон» колхози механизатори Шерали Бозоров. — Улар қилмишларига яраша жазо олдилар. Лекин улар етказган зарарларнинг ўрни ҳали ҳам қопланган эмас. Пахтакор номига доғ туширишди. Ҳозир биз ана шу доғни ювиш, шуҳратимизни тиклаш учун кеча-ю кундуз ишлаяпмиз.

Кандидатлик синовини муваффақиятли ўтаган Мухтарама Иброҳимова, Жўрақул Муродиллаев, Ғофир Худойбердиевлар ҳам ана шундай фикр билдиришди. Бюро мажлисидан аъло кайфият билан чиққан ёш коммунистлар ҳамкасблари ишлаётган меҳнат майдонига йўл олдилар. Улар эртаги куннинг бунёдкорлари. Қайта қуриш, жадаллаштириш вазифаларининг ижрочилари ҳам шулар.

— Мен бир неча йилдан буён қурилишда ишлайман, — дейди Ж. Муродиллаев. — Сиртдан институтни битирдим. Бугун юксак ишонч билдиришди, унга муносиб бўлиш ҳақида ўйлаяпман. Бюро мажлисида 2-ремонт-механика заводи мастери Ғофир Худойбердиев ҳақида илиқ гаплар айтилди. Унинг билимдонлиги, ишчанлиги, техника жонкуяри эканлиги кўпчиликка маълум. У энди коммунист. Бундан кейин янада самарали ишлайди. Унга ўхшагим, шундай обрў қозонгим келади.

Район қайта нафас олаётганидек, унинг бағрида камол топаётган кадрлар ҳам янгича руҳ, қатъият, ишонч билан яшамоқдалар. Бюро мажлисидан сўнг район партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Нормуродов билан мулоқотда бўлдик.

— Партия сафига қабул қилишда ниҳоятда талабчан бўляпмиз, — деди у. — Чунки бугун қинғир йўл билан орамизга суқилиб кирган киши эртага йўлимизга ғов бўлади, фаолиятимизга зарба беради. Ўтган бюро мажлисида олти кишини КПСС аъзолигидан чиқардик. Улар жиноят йўлига кирган, умум манфаатини менсимаган, бойлик орттиришга берилиб кетган шахслар эди. Таассуфли томони шундаки, бир пайтлар уларнинг қадам олишларини била туриб, тавсиянома берилган, хатти-ҳаракатлари маълум бўлган ҳолда мақтовлар билан рағбатлантирилган. Бошланғич партия ташкилотлари эса принципсизлик қилишган.

Шунинг учун ҳам қайта қуриш оғир кечмоқда. Лекин аллақачон унинг таъсири, кучи сезилди. Район қаддини анча тиклагани ўтган ойлар натижаларида кўзга ташланди. Бироқ «Известия» совхози, «Победа», «Правда» колхозларида ҳали кўп иш қилиш керак. Бу хўжаликларнинг бошланғич партия ташкилотлари ҳақиқий жанговарлик кўрсатишлари зарур.

Ишонч! Жуда кўп нарса ана шу туйғуга боғлиқ. Бугун районда одамлар улуғ йўлдан, мамлакат коммунистларининг XXVII съезди бошлаб берган шарафли йўлдан ишонч билан қадам ташлаяптилар. Бу келажакка, нурли истиқболга, ҳаққониятга интилишдир.

МАСЪУЛИЯТ

Қудратнинг ёши ҳали қирққа етган эмас. Лекин уни пахтачиликда қирқ йиллик тажрибаси бордек ҳурмат қилишади. Меҳнат ветеранлари Холбек Қодирқулов, Али Жамолов унга ўзларига ишонгандек ишонишади.

— Ҳақиқатан раисга ёлчимаган эдик, — деди колхознинг умумий йиғилишида Холбек ота. — Деҳқон ҳафсаласиз бўлса, ернинг шўри, раис бепарволик қилса, сизу бизга жабр. Қараб турсам бир тўхтамга келишларингиз қийин. Битта таклифим бор: раисликка Қудратни сайлайлик, хато бўлмайди.

Отахоннинг таклифини район партия комитети ҳам, колхозчилар ҳам қувватлашди. Қудрат Ҳусанов аввал хўжалик иқтисодини ўрганди. Қарийб 1,5 миллион сўм қарзи бор экан. Бундай аҳволда одамларга ёлчитиб ҳақ бера оладими? Демак, чорвани кўздан қочирмаслик, пиллани унутмаслик шарт. Пахтачиликка эртароқ киришмоқ зарур.

Ўн иккинчи беш йилликнинг тўққиз ойи ортда қолди. Бу даврда қилинган ишлар, ташвишларни хатласак, қоғоз камлик қилади. Гапнинг мухтасари шуки, қарз роппа-роса 500 минг сўмга камайди.

— Сабабсиз оқибат бўлмайди, нимадан бошлаб, нимага қараб одимладингизлар? — сўраймиз раисдан.

— Масъулиятдан бошлаб, масъулиятга қараб юряпмиз, — деди у. — Колхозда 156 нафар коммунист бор. Улар давр талабини тушуниб, масъулият билан ишлаяптилар. Бошқалар уларга эргашишмоқда.

Раисдан ўзи ҳақида сўрасак, индамайди. Ташаббускор кадрлар хусусида гап борса, содда тил билан: «Колхозни шулар тиклашяпти», — дейди.

10-бригада ўтган йили планни барбод қилди. Қўшни коллективларда хирмон юксалгани ҳолда 10-бригадада план 63 процентда қолиб кетди. Колхозчилар айб бригадирда дейишди:

— Агар у омилкор бўлганда, ишимиз ортга кетмасди.

— Бўлмаса, бошқа кишини сайланглар, — деди бригадир Э. Ҳайитов.

Кўп ўйлашди. Айтган кишилари кўнмади. Бригадирнинг эса қадди кўтарилиб бораверди. Шунда етти боланинг онаси Зайнаб Ҳайдарова ўрнидан турди.

— Биз ориятни топтаб қўйдик, — деди у. — Ҳақиқатан ҳам бригадир ишламади. Йўлбошчи анқов бўлса, ҳар қандай йўлчи ҳам адашади, деганлар.

— Аввал ишлаб кўринг, кейин гапирасиз, — деди Э. Ҳайитов.

— Ишлаганим бўлсин. Масъулият қанақалигини бир кўрсатай!

Ҳамма қўл кўтарди. Зайнаб Ҳайдарова далаларидаги ғўза районда энг аввалги. Ҳосил мўл-кўл. Баъзилар «омад-да» дейишади. Аслида омадни ҳам кишининг ўзи яратади.

«Москва» колхозида қайта қуриш моҳиятини, масъулиятини чуқур англаётганлар кўп. Ҳасан Турдиев, Норбўта Бойсариев бошлиқ бригадаларда бўлганимизда бунга яна бир карра ишонч ҳосил қилдик.

ТАҲЛИЛ

Нарпай район партия комитети иш услуби ва усулларини қайта қуришга жиддий киришган. Юқорида унинг партия сафини ўстиришга талабчанлик билан қараётганини, кадр танлашда халқ билан бирга эканлигини таъкидладик. Райком ҳар бир тадбир, йиғилиш, пленум, актив ўтказишга ҳам ана шундай ёндашмоқда. Илгари бир неча соатлаб ўтадиган йиғилишлар, дасталаб қабул қилинадиган қарорлар чекланди. Ихчамлик, аниқлик унинг шиорига айланди.

Райком бюроси мажлиси. «Ўзбекистон» колхозининг бригадири, республика Олий Совети депутати Розия Маҳмудова жиддий хаёл суради. У ёш бўлишига қарамай, ҳалол меҳнати, заҳматкашлиги билан обрў қозонди. Мана, энди бюро аъзоси сифатида улкан ишлар ҳақида ўйлаяпти, бош қотиряпти.

Розия стол устидаги дафтарчага катта-катта ҳарфлар билан «таҳлил» деб ёзади. У эҳтимол шу лаҳзада ўзи бошқараётган коллективдаги ишларни таҳлил этишни кўнглига туйгандир. Йўқ, у ҳозир бюро мажлиси кун тартибидаги масала таҳлилини ўйлаяпти. Чунки бюро аъзолари магистрал газ йўллари Зирабулоқ бошқармаси партия ташкилоти фаолиятини принципиаллик билан таҳлил этдилар.

Аввало, партком секретари Н. Тошназаровнинг иши қониқарсиз деб топилди. У ҳисоб берар экан, «маъмурият ишига унча аралашмаганмиз» деди. Хўш, унда маъмурият фаолиятини назорат қилувчи комиссиялар қандай иш билан шуғулланди? Афсуски, ҳеч қандай. Чунки шундай комиссиянинг ўзи тузилмаган. Бунинг устига партия ташкилотида раҳбар кадрлар ҳисоботини тинглаш йўлга қўйилмаган. Натижада меҳнат интизоми издан чиққан, кадрлар билан ишлаш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бошқармада 6 киши махсус маълумотга эга бўлмагани ҳолда инженер-техник ходимлар қаторига қўшиб қўйилган. Раҳбар ва мутахассислар орасида хотин-қизлар 9 процентни ташкил этади, холос.

Шу йилнинг ўтган ойларида 77 киши меҳнат интизомини бузди. 13 киши иш пайтида спиртли ичимлик ичиб, обрўсига путур етказди. Улардан уч нафари коммунист. Партия ташкилоти эса келишувчанлик позициясида турди.

Корхонада ёшлар билан ишлаш ҳам унутилган. Акс ҳолда 64 нафар йигит-қиз меҳнат қилгани ҳолда уларнинг фақат 23 нафари комсомолга қабул қилинганини қандай изоҳлаш мумкин?! Комсомол ёшидаги йигит ва қизларга ғамхўрлик, меҳрибонлик кўрсатилмаяпти, уларнинг куч-ғайратлари залворли вазифалар ижросига йўналтирилмаяпти.

Бу ерда партия сафини ўстиришга ҳам эътиборсизлик билан қаралади. 1985 йилнинг август ойида М. Букатов КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинди. Орадан уч ой ўтар-ўтмас унинг хатти-ҳаракати, шахсий иши йиғилишда муҳокама этилди. Буларнинг ҳаммаси партия ташкилоти фаолиятини бутунлай қайта қуриш зарурлигини кўрсатди.

Бюро мажлисида бу камчиликлар фош этилиши билан бирга, уларга барҳам бериш чоралари кўрилди, айбдорларга партиявий жазо берилди.

— Бугун биз учун катта сабоқ бўлди, — деди бошқарма бошлиғи А. Набиуллин. — Камчиликларни қисқа фурсатда тугатамиз. Истардикки, район партия комитети бизга амалий ёрдам кўрсатса, райком ходимлари аҳволни тузатишга амалий жиҳатдан кўмаклашсалар.

Розия Маҳмудова ён дафтарига: «Тўғри. Ёрдам бериш шарт», — деб ёзади. Бюро мажлиси якунланади. Олдингидек гапбозлик, қоғозбозлик йўқ. Ҳаммаси партиявий ишчанлик асосида ўтди.

Демак, районда қайта қуришга чинакамига киришилган. Ишонч, масъулият сингари юксак туйғуларни таянч нуқталари деб билган коммунистлар бу ишни сабот билан амалга оширмоқдалар.

Ж. МАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

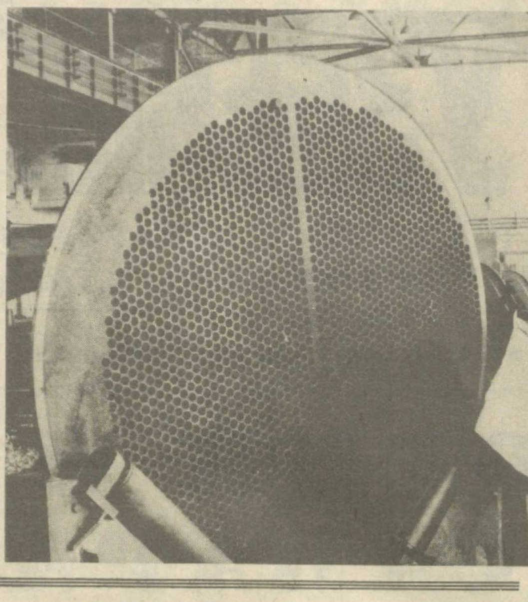

Чирчиқдаги «Ўзбекхиммаш» заводида иссиқлик алмашлаш аппаратлари учун қувурсимон тешикли панжаралар тайёрланадиган ихтисослашган участка ишга туширилди.

Янги участканинг ишга туширилиши шартли равишда ўн кишини озод қилиш ва улар ёрдамида ишни икки ва уч сменада ташкил этиш имкониятини туғдирди. Жорий қилинган янгиликлар корхонада меҳнат унумдорлигини 2,5 марта ўстирди.

Суратда: 2-механика цехи бошлиғининг ўринбосари А. Эшматов (чапда) ва участка бригадири Р. Штромайер тайёр ускуналарни кўздан кечирмоқда.

Р. Шамсутдинов фотоси (ЎзТАГ).

ФАН-ТЕХНИКА КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ

6 октябрь куни Тошкентда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ер ости усулида кўмир қазиб чиқаришни ривожлантириш масалалари юзасидан илмий-техникавий кенгашининг 46-мажлиси очилди. Унда Болгария, Венгрия, Вьетнам, Польша, Совет Иттифоқи, Чехословакия, шунингдек Югославия мутахассислари қатнашмоқдалар.

Кенгаш раиси, Совет делегацияси раҳбари Н. А. Петровнинг таъкидлашича, кенгаш 20 йилда саксондан зиёд йирик мавзуларни тайёрлади, уларнинг самараси етти миллион сўмдан ошиб кетади. Ички ресурслардан мумкин қадар тўлароқ фойдаланиш вазифалари кенгашнинг диққат марказида турибди. Тошкентдаги мажлисда ер остидан кўмир қазиб чиқаришни механизациялаш, шу жумладан микропроцессорлардан фойдаланиб кўмир қазиб чиқариш масалалари кўриб чиқилмоқда.

Беш кун давом этадиган мажлис программасига тажриба алмашиш, «Ангрен» кўмир кони ва «Подземгаз» станцияси билан танишиш киритилган. (ЎзТАГ).

ГАЗЕТАДА БОСИЛГАН МАТЕРИАЛЛАР — «СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» НАЗОРАТИДА

Ҳар куни редакциямизга кўплаб хат-хабарлар, ташвишли сигналлар келиб туради. Шу билан биргаликда тегишли ташкилотлардан меҳнаткашлар ариза ва шикоятлари ҳамда газетада босилган танқидий ва проблематик мақолалар юзасидан ҳам жавоблар олинмоқда. Шулардан баъзиларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

САМАРҚАНД ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— Газетанинг шу йил 11 июнь сонида босилган «СЕКРЕТАРНИНГ ОБРЎСИ» сарлавҳали мақолада область партия ташкилотлари фаолиятида юз бераётган қайта қуришнинг актуал масалалари тўғри кўрсатиб ўтилган. Мақола область партия комитетининг партиявий-ташкилий ишлар бўлимида бўлиб ўтган кенгашда муҳокама этилди. Бунда район партия комитетларининг иккинчи секретарлари ва бўлим мудирлари, шунингдек, район ва шаҳар партия комитетлари аппарат ходимлари, бошланғич партия ташкилотлари секретарлари иштирок этишди.

Ургут район партия комитети бюроси мақолани кўриб чиқиб, уни тўғри деб тан олди. Ишда камчиликларга йўл қўйганлиги учун Ильич номли совхоз партия комитети секретари З. Камаровга танбеҳ берилди.

Жомбой районида қатор хўжаликларнинг бошланғич партия комитетлари секретарлари ўзгартирилди. Бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлигини ошириш ишлари активлаштирилмоқда, партиявий фаолиятнинг усул ва формалари яхшиланяпти.

Область партия комитети КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди талаблари асосида партия ташкилотлари фаолиятини такомиллаштириш юзасидан ишлар олиб бораётир.

БУХОРО ОБЛАСТЬ НЕФТЬ МАҲСУЛОТЛАРИ ТАЪМИНОТИ БОШҚАРМАСИ:

— Газетанинг шу йил 20 август сонида босилган «БЕНЗИННИ ТУЯ ҚИЛГАНЛАР» сарлавҳали мақола бошқарманинг кенгайтирилган кенгашида ва коллективнинг умумий йиғилишида муҳокама қилинди. Стрелкачи И. Жўраев, дизелчи М. Адизовга қаттиқ виговор берилди. Қоровуллар бошлиғи И. Сувоновга ҳайфсан эълон қилинди. 1-АЗС катта оператори И. Баҳранов вазифасидан бўшатилди ва электр слесарликка ўтказилди. Операторлардан И. Жамолов ва Т. Камоловлар ишончни йўқотганлиги учун ишдан бўшатилдилар. Камчиликларни бартараф этиш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар кўриляпти.

РЕДАКЦИЯДАН:

Газетанинг шу йил 19, 20 ва 22 август сонларида босилган «ЯНГИЧА ИШЛАШ — ЗАМОН ТАЛАБИ» сарлавҳали туркум мақолаларда Шовот районидаги айрим бошланғич партия ташкилотлари фаолиятида қайта қуришдаги янгилик куртаклари, ташаббус, ижодий изланиш, шижоат кўзга ташланаётганлиги қайд этилганди. Шу билан биргаликда улар фаолиятида ҳали эскича ишлаш, консерватизм, сусткашлик барҳам топмаганлиги, сўз ва иш бирлиги таъминланмаганлиги кўрсатиб ўтилган эди.

Бироқ мақола юзасидан **ШОВОТ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ**дан олинган расмий жавоб редакцияни қониқтирмайди, чунки у юзаки ёзилган ва конкретлик йўқ. Жумладан, мазкур жавобда қайд этилишича, туркум мақолалар газетада танқид қилинган бошланғич партия ташкилотлари йиғилишларида муҳокама қилинган, нуқсонларни бартараф этиш юзасидан тадбирлар белгиланиб, уларни амалга оширишга киришилган.

Шу ўринда савол туғилади. Хўш, қандай конкрет тадбирлар белгиланди? Редакция аниқ жавоб кутади.

дунё воқеалари

Э. ХОНЕККЕР ҚАБУЛ МАРОСИМИДА НУТҚ СЎЗЛАДИ

БЕРЛИН, 8 октябрь. (ТАСС). ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Эрих Хонеккер КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев билан яқинда Москвада бўлиб ўтган учрашувнинг аҳамияти муҳимлигини таъкидлади. ГДРнинг миллий байрами — немис социалистик давлати ташкил этилганлигининг 37 йиллиги муносабати билан ўтказилган тантанали қабул маросимида нутқ сўзлаган Э. Хонеккер немислар диёридан энди ҳеч қачон уруш хавфи чиқмаслиги учун имкони бўлган ҳамма ишни қилиш зарурлиги тўғрисида Совет Иттифоқи билан ГДР якдил фикрни изҳор этганликларини билдирди.

Нотиқ Рейкьявикда бўлажак Совет — Америка учрашуви тўғрисида гапириб, СССР билан АҚШ ўртасида муҳолифликни бартараф этиш, ҳамкорликни кенгайтириш иккала мамлакат учунгина эмас, шу билан бирга бутун инсоният учун ҳам катта аҳамиятга эгадир, деди.

АРГЕНТИНАДА ЎЗБЕКИСТОН ТЎҒРИСИДАГИ ВИСТАВКА

БУЭНОС-АЙРЕС, 8 октябрь (ТАСС). Аргентина пойтахтининг марказий виставка павильонларидан бирида очилган экспозиция «Бугунги Ўзбекистон» деб аталади.

Экспозицияда СССР халқлари кўпмиллатли оиласидаги республикадан бирининг ҳаёти тўғрисида, маориф ва соғлиқни сақлаш системасининг ривожланиши, уй-жой қурилиши ҳақида, Ўзбекистоннинг оддий меҳнат кунлари тўғрисида тасаввур берувчи кўпдан кўп фотосуратлар намойиш қилинмоқда. Ранг-баранг гиламлар, керамика буюмлари, бронза кандакорлиги ва ёғоч ўймакорлиги намуналари, халқ ҳунармандчилиги ижодиётининг бошқа буюмлари томошабинларнинг эътиборини жалб қилмоқда.

Экспозиция Аргентина билан СССР ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганлигининг 40 йиллигига бағишланиб Аргентинада ўтказилаётган Совет маданияти ҳафталиги доирасида ташкил этилган. Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятининг делегацияси ҳафталикда қатнашиш учун Буэнос-Айресга келди. Шу жамият президиуми раисининг ўринбосари, «Совет Ўзбекистони» газетасининг редактори Л. П. Қаюмов делегацияга бошчилик қилмоқда.

Делегация составига Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган «Баҳор» давлат халқ рақс ансамбли киритилган. Машҳур коллективнинг Аргентина пойтахтидаги биринчи концертини томошабинлар зўр олқишлар билан кутиб олдилар. Ўзбек ансамбли Мендоса, Кордова ва Сан-Хуанда ҳам концертлар беради.

Социализм мамлакатларидан янгиликлар

● БЕРЛИН

СССР ва ПХР мутахассислари ёрдами билан ГДРнинг Еншвальд шаҳрида (Котбус округи) қурилган энг катта иссиқлик электр станцияларидан бири дўстлик қурилиши сифатидагина эмас, шу билан бирга унинг территориясида... форель балиғи боқилиши билан ҳам машҳурдир. Мана шу қимматли, лекин жуда нозик балиқ зилол оқар сувда яшаши маълум. Еншвальд электр станцияси ер ости суви билан таъминланади. Станция ҳар куни ўн минг кубометрга яқин сув ишлатади. Шу сувнинг ярми форель питомниги орқали ўтади. Питомник барпо этилганидан бери ўтган уч йил ичида 150 тоннадан ортиқ форель балиғи етиштирилди.

● ВАРШАВА

Пиль воеводлиги йўлларида Польшанинг янги моделдаги дизель моторли «Тарпан-239» автомобили юргизиб синала бошлади. Чоғроқ кузов билан ускуналанган бу машина қишлоқ шароитларида одам ва юк ташишга мўлжалланган. Унга монтаж қилинган дизель мотор бензин ўрнига анча арзон ва тежамли ёнилғи ишлатишга имкон беради. (ТАСС).

Телетайп лентасидан

● КОБУЛ. Бахтар ахборот агентлигининг хабар қилишича, яқинда Лоҳар, Жузжон ва Парвон вилоятларининг яна 830 деҳқони ерга эгалик қилиш ҳуқуқини берувчи ҳужжатга эга бўлди. Улар бундан буён ҳам АДРда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришга, илғор иқтисодий ўзгартишларни амалга оширишга кўмаклашаверамиз, деб Афғонистон ҳукуматига ваъда бердилар.

Қишлоқ аҳолиси астойдил қўллаб-қувватлаётган ер-сув ислоҳоти иккинчи босқичини амалга ошириш АХДП ва Афғонистон ҳукуматининг бош вазифаларидан биридир. Ҳозиргача 330 мингдан кўпроқ деҳқон текин фойдаланиш учун давлатдан ер олди.

● ҚОҲИРА. Миср мутахассислари баланд Асвон тўғонига ва у вужудга келтирган Носир кўлига туташ районларнинг биринчи муфассал харитасини тайёрладилар. Сунъий кўл жуда катта чучук сув резервуари бўлиб қолди, у Мисрни Нил дарёсининг вайронагарчилик келтирувчи қаттиқ тошқинларидан ҳам, шунингдек, ҳалокатли қурғоқчиликлардан ҳам неча марталаб қутқариб қолди. Кўлнинг суви бир вақтлар чўли биёбон бўлиб ётган неча минглаб гектар ерга об-ҳаёт берди. Сув омбори МАРдаги асосий балиқчилик районларидан бири бўлиб қолди. Бироқ унинг имкониятларидан асло тўлиқ фойдаланилаётгани йўқ. Аэрофотосъёмка ва ердаги тадқиқотлар ёрдамида олинган харитада келтирилган маълумотлар юқори Мисрдаги жуда катта районларни саноат ҳамда қишлоқ хўжалиги жиҳатидан ривожлантириш учун кўл ва Асвон ГЭСининг имкониятларидан яна ҳам самаралироқ фойдаланиш имкониятини беради.

● ИСТАМБУЛ. Туркиянинг АҚШ билан савдо-сотиқдаги сурункали камомади Туркия экономикасига оғир юк бўлиб тушмоқда. Шу йилнинг дастлабки олти ойи ичидагина бу камомад 400 миллион долларни ташкил этди ва ҳамон ортиб бормоқда.

Давлат планлаштириш ташкилотининг маълумотларига кўра, биринчи ярим йилликда Туркия бозорларига Америка товарлари оқими 10 процент кўпайди, АҚШга мол чиқариш эса худди шу давр мобайнида 17 процент камайди. Туркия экономистларининг фикрича, Қўшма Штатларнинг манфаатпарастлик сиёсати шундай аҳволга сабаб бўлмоқда. Қўшма Штатлар Туркияни тенг ҳуқуқли савдо шериги сифатида тан олишни истамаяпти. (ТАСС).

ҚАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛИДАН

«Қайта қуришни чуқурлаштирайлик, иш суръатини оширайлик» тўплами босилиб чиқди. Унга М. С. Горбачевнинг 1986 йил 17—19 сентябрда Кубань ва Ставрополь ўлкасида бўлиши ҳақидаги материаллар киритилган.

Тўпламда КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Краснодар ўлкаси партия активлари билан учрашувида сўзлаган нутқи, Кубань ва Ставрополь меҳнаткашлари билан учрашувлар ва суҳбатлар ҳақидаги хабарлар, бошқа материаллар эълон қилинган.

Китобча Сиёсий адабиёт нашриётида чиқарилди.

(ТАСС).

КПСС ҳужжатлари тўплами

«КПСС съездлари, конференциялари ва Марказий Комитет Пленумлари резолюциялари ва қарорлари» тўплами тўққизинчи нашрининг ўн биринчи томи босмадан чиқди. Тўпламни КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти ва КПСС Марказий Комитетининг Умумий бўлими тайёрлаган. Китобга киритилган партиянинг муҳим ҳужжатлари унинг 1966 йил январидан 1970 йил декабригача бўлган даврдаги кўп қиррали фаолиятини акс эттиради.

Китоб етти йиллик план (1959-1965 йиллар) бажарилиши, КПСС XXII съезди қарорларининг амалга оширилиши якунларини чиқариб, СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966-1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани директиваларини қабул қилган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди материаллари билан очилади.

Китобдаги ҳужжатларда КПССнинг ташкилотчилик ишларини кучайтириш, давлат, хўжалик, жамоат ташкилотларига партиявий раҳбарликни такомиллаштириш билан боғлиқ бўлган масалалар акс этган.

Китобдаги кўпгина ҳужжатлар партиянинг социалистик ҳамдўстлик мамлакатларини ҳар томонлама мустаҳкамлаш, жаҳон майдонида уларнинг роли ва таъсирини оширишга қаратилган йўлини кўрсатиб беради. КПСС ва Совет давлатининг тинчликсевар сиёсатини Коммунистик ва ишчи партияларнинг 1969 йилда Москвада бўлиб ўтган халқаро кенгаши қўллаб-қувватлади.

Китобга саккизинчи нашрида эълон қилинмаган бир қанча ҳужжатлар киритилган.

Китоб Сиёсий адабиёт нашриёти томонидан чиқарилди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Бокуда бўлиб ўтган «Тинчлик учун курашувчи мусулмонлар» халқаро конференцияси қатнашчиларининг бир группаси республика ҳаёти билан танишмоқда.

Меҳмонлар Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига бордилар, Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар.

Конференция қатнашчилари 6 октябрь куни Ўзбекистон ССР Олий Советида қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

Қишга қандай тайёргарлик кўряпсиз?

УЮШҚОҚЛИК

УЙЧИ ипакчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош энергетиги Анасхон Назаров, қозонхона бошлиғи Икром Шариповларнинг ёз ойларида серташвиш кунлари кўпроқ бўлади. Бинобарин, қишки мавсумга шу кунларда қанча пухта тайёргарлик кўрилса, совуқ тушган кезларда энергетикларга ҳам, бирлашма коллективига ҳам баракали ишлаш учун шунчалик қулайлик яратилади.

Бу соҳада уларнинг ўз тажрибаси бор. Ўтган йили ҳам мавсумга пухта ҳозирлик кўрилди. Натижада бутун қиш давомида корхона бир меъёрда ишлади. Планларни бажаришда узилиш бўлгани йўқ. Филиалларда ҳам қиш тараддудига алоҳида эътибор қилинади.

Бу асосий фондлардан унумли фойдаланиш, маҳсулот сифатини ошириб бориш, штурмчиликка барҳам бериш имконини яратади. Тўққиз ойлик план муваффақиятли бажарилгани — қишки ойларда бунга мустаҳкам замин яратилганининг ўзига хос натижаларидан бири. Пландан ташқари 1 миллион 246 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Маҳсулот турлари кўпайди. «Янгилик» белгиси қўйилган маҳсулотларни ишлаб чиқариш ортиб бормоқда.

Ҳозир бирлашмада кузги-қишки мавсумга тайёргарлик юзасидан ишлаб чиқилган тадбирлар изчил амалга оширилмоқда. Тадбирларнинг бажарилиши маъмурият ва жамоат ташкилотлари томонидан мунтазам назорат қилиб борилмоқда. Ипак эшиш цехида иситиш системаси барвақт ремонтдан чиқарилди. Барча электр ускуналарнинг техник ҳолати кўздан кечирилди. Трансформаторлар, электр колориферлар созлиги текширилди. Ишдан чиққанлари янгиларига алмаштирилди ёки яхшилаб ремонт қилинди.

Пиллакашлик цехида қишга ҳозирлик катта масъулият талаб қилади. Негаки, цехнинг томида жойлаштирилган ҳаво сўрувчи вентиляторнинг атрофини ёпиш, қишда ҳам ҳароратнинг ёздагидек мўътадиллигини таъминлаш муҳим. Бусиз маҳсулот сифатининг стандарт талаблари даражасига эришиб бўлмайди. Шунинг учун бу ерда ишлар жадал олиб борилди. Ҳозироқ цех ишга тахт қилиб қўйилди.

Қозонхона хўжалиги коллективи бирлашмадаги барча иссиқлик ўтказиш тармоқларини ремонтдан чиқарди. Иссиқлик узатувчи 200 метр узунликдаги турбопроводлар изоляция материаллари билан ўралди. Қозонхонанинг ташқи қисми мукаммал изоляция қилиниб, бўяш-пардозлаш ишлари барвақт бажарилди. Сув насоси созланди. Учта қозон агрегати қириндилардан тозаланди.

Қиш тараддуди давомида кўпгина ишчилар ўз вазифаларига сидқидилдан муносабатда бўляптилар. Газ пайвандчи Абдураҳмон Сатторов пешқадамлар даврасини бошқариб бормоқда. Унинг ҳамкасби Турғун Искандаров ишни тез бажариш билан эътибор қозонган. Энг муҳими, уларнинг бажараётган ишлари сифати яхши баҳоланмоқда. Сантехник Содиқ Исмоилов, токарлар Абдуғаффор Мамажонов билан Баҳодир Каримов алоҳида ғайрат кўрсатиб меҳнат қилишмоқда.

— Қишга тайёргарлик ишлари мусобақа асосида ташкил этилган, — дейди бирлашма директори С. Дадахонов. — Ғолиблар маънавий ва моддий жиҳатдан рағбатлантириб борилмоқда. Қишга тайёргарлик ишларининг бориши ҳар ўн кунда кўриб чиқилиб, натижалар таҳлил қилиняпти. Йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш чоралари кўрилмоқда. Илғорларнинг тажрибалари «Жанговар варақалар» саҳифаларида кўрсатиб борилмоқда.

Ҳозир пардозлаш ва чиқиндиларни қайта ишлаш цехларида иситиш системаси монтажи тугалланиш арафасида. Бирлашма филиалларида ҳам қишга ҳозирлик уюшқоқлик билан олиб борилаётир.

Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги ва тармоқ ходимлари касаба союзи республика комитети кўчма Қизил байроғини қўлда сақлаб келаётган корхона меҳнаткашлари ишни КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномаси асосида ташкил этганлар, қишга ҳозирлик ишларини сифатли бажариш, вақтида тугаллаш ўн иккинчи беш йиллик учун қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишига ёрдам бермоқда.

Ф. ЙЎЛЧИЕВ,
«Совет Ўзбекистони» жамоатчи мухбири.
Наманган области.

ҲОСИЛ-86

Шу куннинг шиори:

ТЕРИМ СУРЪАТИНИ КУН САЙИН КУЧАЙТИРАЙЛИК!

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

● Пахта — умумхалқ бойлиги. Терим суръати, тола сифати сизларга, сизларнинг уқувингиз ва маҳоратингизга боғлиқ. Йиғим-терим пешқадамлари ва уларнинг издошлари кўпаяверсин!

● Куз ҳисоб сўрашини, у терим ишларига жуда оз фурсат ажратишини унутманг.

● Теримда қалб амри билан фаол қатнашиш — ҳар бир кишининг шон-шараф ва виждон ишидир!

Механизатор минбари

БУНКЕРЛАР БАРАКАСИ

Бу йил совхозимиз коллективи 4 минг гектардан зиёд майдонда пахта етиштирди. Шундан 3200 гектар майдондаги ғўза машинабоп қилиб ўстирилди. Мўлжал — давлатга 14,5 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиш, ҳар гектар ердан 36 центнердан хирмон кўтариш, ялпи ҳосилнинг 80 процентини машиналар билан териб олиш. Бунинг учун имкониятлар бор.

Ҳар қандай ишнинг муваффақиятини кадрлар ҳал қилади. Хўжалигимизда 65 та терим агрегатини икки сменада ишлатиш мақсадида 130 нафар механизатор тайёрланди. Уларнинг малакаси, маҳорати оширилди. Ким машинанинг «тили»ни яхши билса, мусобақада ўша киши ютиб чиқади.

Терим машиналари билан бирга 70 та транспорт, 34 та кўсак узиш ва чувиш агрегатлари, пахта юклагичлар, 262 та прицеп ҳамда бошқа механизмлар сифатли ремонт қилиниб, старт чизиғига келтириб қўйилди. Далаларни бегона ўтдан тозаладик. Дефолиация табақалаб сифатли ўтказилди. Самолётлар ишлатилмади. Барча майдонга «ОВХ»лар ёрдамида дори сепилди. Ғўза барги тўла тўктирилди.

Хўжалигимизда сентябрнинг иккинчи ўн кунлигида машинада пахта териш бошланди. Мен «14 ХВ—2,4» маркали тўрт қаторли агрегатимни совхозда биринчи бўлиб пахтазорга олиб кирдим. Дастлабки куни бункердан 9 тонна пахта тўкдим. Эртасига 12 тонна, ундан кейин эса 15 тоннагача пахта теришга эришдим. Бу, мен учун қатъий норма бўлиб қолди. Ҳар куни ўртача 14-15 тоннадан пахта теряпман.

Тез, тоза, ерга тўкмай пахта териш — кундалик шиорим! Нам кўтарилгунча агрегатимни ювиб-тараб, созлаб тураман. Тушлик ҳам терим бошлангунча бўлади. Иш жараёнида тўхташ, бекор ўтириш йўқ. Вақт ғанимат. Қуёшли кунлардан унумли фойдаланиб қолиш керак. Ҳар бир терим агрегатига 3 тадан прицеп бириктилган. Пахта бункердан прицепга, ундан тўппа-тўғри пунктга кетяпти.

Пахта йиғим-терими группа усулида ташкил этилган. Совхозимизда 6 та терим отряди ишлаб турибди. Ҳар бир отрядга биттадан кўчма устахона механиклари, созловчи слесарлари бевосита иш жойининг ўзида техника хизмати кўрсатмоқдалар.

Мен бешинчи бўлимнинг М. Ҳожиматов бошлиқ бригадасида ишлайман. Шу бўлимдаги олтинчи бригада механизатори Обиджон Меҳмонов билан мусобақадошман. Совхозимизнинг энг яхши механизаторларидан бири ҳисобланган бу касбдошим дастлабки кунларда 8—9 тоннадан «оқ олтин» терган бўлса, ҳозир бу кўрсаткични 12—15 тоннагача етказяпти. У мавсумда 200 тонна пахта теришга ваъда берган.

Мадаминжон Умаров ҳам теримда ибрат кўрсатиб ишлаяпти. Ўтган йили у ўз агрегати бункеридан 240 тонна пахта тўккани учун СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси томонидан «Москвич» машинаси билан мукофотланди. Бу йил яна ҳам юксакроқ маррани кўзлаб, ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқда: мажбурияти — 250 тонна!

Нурматали Иброҳимов, Неъматжон Аҳмаджонов, Иброҳим Абдураҳмонов каби қатор дала гвардиячилари ҳам ўз зиммаларига юксак мажбуриятлар олишди.

Яна ўз ишларим ҳақида икки оғиз гапирмоқчиман. 20 йилдан бери машинада пахта тераман. Ҳар йили ўз агрегатим бункеридан ўртача 180—200 тоннадан пахта тўкаман. Ўтган йили терим олдидан механик-ҳайдовчиларнинг республика кўриги ўтказилган эди. Машинани созлаш, тез ва соз териш бўйича ўтказилган бу конкурсда менга биринчи ўринни бериб, биринчи даражали диплом, фахрий ёрлиқ ва 300 сўм пул билан мукофотлашган. Янги таъсис этилган — республика чемпиони деган унвон ҳам беришган эди.

Бу мукофотлар менга куч-қувват бахш этиб, ўтган йили 225 тонна пахта тердим. Бу йилги мажбуриятим — 250 тонна! Эгалласа бўладиган марра. Чунки, бўлимимизда, бригадамизда ҳосил мўл. Биринчи теримда ҳар гектар ердан 29-30 центнердан «оқ олтин» териб оляпмиз. Иккинчи теримда ҳар куни 5-6 тоннадан пахта териш мумкин.

Терим суръатининг ортиши далада ишлаётган кишиларга қандай шароит яратилганлигига, улар ўртасида мусобақанинг қай тарзда йўлга қўйилганлигига боғлиқ, албатта. Совхозимиз маъмурияти, партия, касаба союз ташкилотлари шуни ҳисобга олиб, йиғим-теримда қатнашаётганларга яхши шароит яратиб бердилар. Терим отрядлари ишлаётган жойларнинг ўзида иссиқ овқат ташкил этилди. Маданий-маиший, медицина, савдо хизмати йўлга қўйилди. Сменадан бўшаган механизаторлар дала шийпонининг ўзида мириқиб ҳордиқ чиқариш имкониятига эга.

Меҳнат беллашуви ҳар 10 кунда якунланиб, илғорлар моддий ҳамда маънавий рағбатлантириляпти. Механизаторлар, теримчилар ва транспортчиларимиз бу ғамхўрлик, меҳрибонликка амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Терим суръати кун сайин ортиб бораётганлиги ҳам шундан.

Н. ШАРОБИДДИНОВ,
Андижон область, Избоскан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

ЮКСАК УНУМ БИЛАН

СИРДАРЁ. Оқолтин районидаги У. Юсупов номли совхоз далаларида пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Хўжалик заршунослари бу йил етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини «зангори кема»лар ёрдамида йиғиб-териб олишга бел боғлаганлар. Бунинг учун мавжуд 28 та пахта териш машиналари далаларга олиб чиқилди. Ҳар бир терим агрегатининг юқори унум билан ишлашини таъминлаш юзасидан зарур чора-тадбирлар белгиланди.

Суратда: моҳир механик-ҳайдовчи Раҳмонжон Қорабоев. У мавсумда 200 тонна «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олган.

Ш. Тўраев фотоси.

ПАХТАЗОР ЛАВҲАЛАРИ

СУЛОЛА

Мажид ота Қорабоев — қалдирғоч чўлқуварлардан бири. Жиззах даштларини ўзлаштиришга биринчилардан бўлиб келган. Форишлик ҳамюртлари билан Дўстлик районида янги ерлар ўзлаштириб пахта экди. Аввал, бригада, кейин бўлимни бошқарди. Тажриба orttirди. Олти ўғлини ёнига олиб, деҳқончиликда юксак марраларни кўзлади.

Тўнғич ўғли Маъди Қорабоев маккажўхоричиликда юқори кўрсаткичга эришиб, Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофоти лауреати бўлди. Икки йилдирки, пахтачилик бригадасига бошлиқ. Бригада ўтган йили давлатга пахта сотиш план ва мажбуриятини ошириб бажарди.

Пахтачиликда бой тажрибага эга бригада коллективи бу йил ҳосил чўғини чамалаб чиққач, қарор қилди: Марра — 35 центнерлик хирмон!

Заршунослар мавжуд 100 гектар майдондаги ғўзаларни барвақт дефолиациядан чиқаришди. Йиғим-теримга областда биринчилар қатори тушдилар. Шу кунларда бригада пахтазорларида «зангори кема»лар гулдуроси кеча-кундуз тинмаяпти. Давлат қабул пунктларига кунига йиллик планнинг 4-5 проценти миқдорида «оқ олтин» жўнатилмоқда.

Маъдибойнинг укаси — Ғофир Қорабоев, 3-бўлим бошқарувчиси. Ёш коммунист. Бўлим чўлқуварлари меҳнат беллашувида олдинги ўринларда боришяпти. Улар шу йилнинг ўзида совхознинг икки марта кўчма Қизил байроғи билан ва 300 сўмдан пул мукофотини олдилар. Коллектив хўжаликдаги 6-бўлим билан мусобақадош. Илғорликни эгаллаш учун курашаётган ҳар иккала бўлим пахта пайкалларида терим ишлари қизғин.

Совхознинг Ҳасан Ғайбуллаев, Шавкат Эшбеков, Мусурмон Худойбердиев бошлиқ бригадалари коллективлари Маъди Қорабоев бошлиқ бригада заршунослари даъватига қўшилиб, ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил кўтаришга сўз бердилар. Уларнинг ғайрат-шижоати билан бу йил «Октябрь 50 йиллиги» совхози давлатга 14 минг тоннадан ортиқ пахта етказиб беришни мўлжалга олган. Совхоз пахтакорлари район хўжаликлари орасида олдинги сафда боришяпти.

Дарвоқе, отанинг қолган тўрт ўғлини сўрарсиз: улар ҳам ҳозир шу хўжаликнинг турли бригадаларида пахта учун кураш жангида фаол иштирок этмоқдалар: бири — механизатор, бири шофёр, яна бири теримчи ва ҳоказо.

СЎЗ ВА ИШ БИРЛИГИ

Пахтакор районидаги Ульянов номли совхознинг янги очилган қўриқ ерларида ҳам бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Зокир Яхшибоев, Абдумурод Раҳматов, Аббос Салоевлар бошқарувчи бўлган бўлимларнинг ҳосили ҳар қачонгидан баракали. Пайкаллар шу қадар чаманки, кўзни олади.

Майдон ўртасида терим агрегати бир зум тўхтади. Механизатор агрегат юриб ўтган ғўза қатор ораларига тикилиб, бажараётган иши сифатини кузатди шекилли, яна рулга ўтириб, олға интилди. Карта четига етганда уни кимдир тўхтатди ва биз томон ишора қилиб, нимандир сўради. Ҳамроҳим уни таниди, шу томон бошлади.

Таништирди: «Нормамат Қўшбоқов, бўлим бошқарувчиси, касби — агроном...»

Қўшбоқов Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг агрономия факультетини тугатгач, чўлда ишлашга йўлланма олди. Бир неча йил агрономлик қилиб, ҳозир бўлим бошқаряпти. Ўтган йил натижаси яхши бўлди. Илгари ҳар гектар пахта майдонидан атиги 12 центнердан «оқ олтин» олинган бўлимда ҳосилдорлик икки центнерга ошди.

Съездлар йилида совхоз заршунослари 7 минг тонналик хирмон уйишга ва етиштирилган ҳосилнинг 80 процентини машиналарда териб олишга сўз берганлар. Меҳри Жўрабоева, Толиб Жўраев, Синдор Абдураимов, Уммат Тўраев, Турди Ирисбеков сингари механизаторларнинг ҳар бири мавсумда 120-130 тоннадан пахта териб бериш мажбуриятини олишди.

АНИҚ МАҚСАДНИ КЎЗЛАБ

«— Съездлар йилида 392 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 28,5 центнер ўрнига 30 центнердан ҳосил оламиз!».

Арнасой районидаги Тимошенко номли совхоз 3-бўлими коллективининг шиори ана шундай.

Сув камчиллиги рўй берган бу йилги шароитда ҳам пахтакорлар бўш келишмади. Чигит экиш, ишлов бериш, суғориш, озиқлантириш, парвариш — ҳаммаси оби-тобида бажарилди.

Бу йил хўжаликда янгидан ташкил этилган агроучасткага Мавлон Рўзиев етакчилик қилади. Ғўза барги текис тўктирилган 340 гектар майдондаги пахтазор қўйнида ҳозир «зангори кема»лар юксак унум билан ишлатилмоқда. Участканинг Холбой Эгамов, Улуғбек Холов, Бобо Файзиев ва бошқалар бошлиқ 6 та звеноси йиллик маррага яқинлашиб қолди.

Оилавий коллектив — Бобо Файзиевлар звеноси ўзлари етиштирган ҳосилнинг ҳаммасини машиналар ёрдамида териб олишди. Хирмонга 280 тонна бункер пахтаси тўкилди.

...Жиззах чўллари қўйнида жойлашган қўриқ хўжаликларнинг қай бирида бўлманг, шу кунларда қайноқ меҳнат устидан чиқасиз. Чўлқуварлар куз тарозисига йил бўйи етиштирган пахта ҳосилини тезроқ қўйишга шошилмоқдалар.

Т. УНАБОЕВ.

МУТАХАССИС БОНГ УРАДИ

Сафарбарлик етишмаяпти

Амударё — Қорақалпоғистон автоном республикасидаги йирик пахтакор районлардан бири. Район пахтакорлари, механизаторлари ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида она-Ватанга 64 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилишган.

Хўш, қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши қандай?

Район хўжаликларида, бўлим ва бригадаларда белгиланган графикларнинг бажарилишига эришилмаяпти. Теримчилар ва «зангори кема» капитанларининг иши эътибордан четда қолмоқда. Мавжуд 45 та терим отрядига бириктирилган 355 та агрегатнинг 269 таси теримда қатнашмоқда, холос. Улар билан белгиланган 1200 тонна ўрнига 830 тонна атрофида пахта териб олинмоқда.

Эҳтиёт қисмлар етишмаслиги сабабли ҳар куни 85-90 та «зангори кема» теримда қатнашмаяпти. Натижада ҳаракатдаги ҳар бир агрегат ҳисобига ўртача 4 тоннадан пахта терилаётган бўлса, ҳаракатсиз техника ҳисобидан 320-350 тонна «оқ олтин» йўққа чиқяпти.

Айниқса «Қипчоқ», «Манғит» совхозларида (директорлари И. Юсупов, П. Ермонов), Охунбобоев номли колхозда (раиси Т. Худойберганов) қўл терими ҳам, машина терими ҳам талаб даражасида эмас. Хўжаликларда ҳар бир агрегатдан териб олинаётган пахта 1,8-2 тоннадан ошмаяпти. Районда кунига йиллик планнинг икки процентидан пахта тайёрланаётган бўлса, бунинг 1,4 проценти машиналар ҳиссасига тўғри келади. 8 октябрь кунигача районда машина терими 20 процент атрофида бажарилди, холос.

Район партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари раҳбарлари ҳозирги долзарб кунларда ҳар бир теримчи ва ҳар бир механизаторнинг унумли ишлашлари, биз, РАПО ҳамда хўжалик мутасаддилари, мутахассисларини ноқулай аҳволга солиб қўймасликлари учун барча шарт-шароитларни яратиб беришлари, сафарбарликни кучайтиришлари керак.

Ч. УСМОНОВ,
Амударё район агросаноат бирлашмаси кенгаши раисининг ўринбосари.

ШИЙПОНДАН ҚЎНҒИРОҚ

Газетамиз пахта йиғим-терими даврида янги — «ШИЙПОНДАН ҚЎНҒИРОҚ» рубрикасини очяпти. Бу — мавсумий рубрикамизда республикамиз пахтачилик хўжаликлари шийпонларидан редакциямиз «Ҳосил-86» штабига терим ишлари суръати ва сифатининг бориши тўғрисида қисқа, оператив материаллар берилади. Уларда пахтакорлар эришаётган ютуқлар ҳақида ҳикоя қилиш билан бирга, иш маромига тўсиқ бўлаётган камчиликлар ҳам ошкора кўрсатиб ўтилади. Токи, бободеҳқон йил бўйи реза-реза пешона тери эвазига етиштирган «оқ олтин» ҳосили увол бўлмасин! Уни тез ва соз териб олиш йўлидаги умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшиш — ҳар биримизнинг гражданлик бурчимиз.

БАРЧА ГАЗЕТХОНЛАР, ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИ, КЕНГ ЖАМОАТЧИЛИК РУБРИКАМИЗНИНГ ФАОЛ ВА ҲАЛОЛ ХАБАРЧИЛАРИ БЎЛАДИ, ДЕГАН УМИДДАМИЗ. Бизнинг телефонлар: 33-76-04, 32-53-15; 32-53-70.

ФАРҒОНА

ТЎҚҚИЗ ТЕРИМЧИ ДАЪВАТИ

Фарғона районида тўққиз нафар кўпмингкилограммчи теримчи қиз барча пахтакорларга Очиқ хат билан чиқишди. **«Юртимизда ажойиб бир мавсум бошланди. Бу — «оқ олтин» мавсуми,** — дейилади очиқ хатда, — **Биз, теримчилар юрагида ўти, қалбида ғайрати, билагида куч-қуввати тўлиб-тошган ҳар бир инсонни ана шу мавсумда актив иштирок этишга чақирамиз».** Ҳозир бунга жавобан мавсумда 12—14 тоннадан «оқ олтин» теришга аҳд қилганлар сони районда мингдан ошиб кетди.

Сайлихон Абдураҳмонова, Турдихон, Исҳоқжонова, Матлуба Мамажонова, Озода Бурҳонова, Санобар Ҳамидова, Малика Эсонова, Манзура Аҳмедова, Раҳбарниса Баҳромова, Лола Оғалиқова сингари ташаббускор ва ташаббус издошлари бўлган чевар теримчиларнинг ҳар бири кунига 175—190 килограммдан пахта термоқдалар. Ильич номли колхознинг илғор теримчиси Озода Бурҳонова мусобақада пешқадам. У яратган шахсий хирмон ҳозиргача 2 тоннадан ошиб кетди.

С. ДАДАХЎЖАЕВ.

НАМАНГАН

ҚЎШ ЮБИЛЕЙ ДАЛАДА

Йигитали Эшматов билан Эргашали Самандаров тенгдош. Иккиси ҳам 15 ёшлигиданоқ далага чиқишган. Улуғ Ватан уруши қатнашчилари. Қатор орден ва медаллар нишондорлари. Иш стажлари ҳам 45 йилдан.

Икки ўртоқ кўп йиллардан буён Задарё районидаги Ильич номли совхознинг 5-бўлими илғор бригада бошлиқларидан.

Бугун совхоз дала шийпонида уларнинг 60 ёшга тўлиши нишонланди. Уларнинг кўксига «Меҳнат ветерани» нишони тантана билан тақиб қўйилди.

Ветеранлар бошлиқ бригадалар бу йилги пахта йиғим-терими мавсумида ҳам хўжаликда пешқадам. Экин майдонлари асосан қўриқ ерлардан иборат мусобақадош бригадалар аъзолари съездлар йилида ҳар гектар майдондан 30 центнердан чўл дурдонаси етиштиришга сўз беришган. Бугунгача иккала коллектив эл хирмонига йиллик планларининг 70—72 проценти миқдорида пахта тўкишди. Ҳар бригадада кунига 6—6,5 процент миқдорида «оқ олтин» тайёрланмоқда. Мусобақадошлар йиллик топшириқни 15 октябрга қадар бажариб, кейин фақат мажбурият ҳисобига ишлашга бел боғлаганлар.

Қ. АКБАРОВ.

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

Муносиб ҳисса

Ғиждувон районидаги «Зарафшон» колхозининг Зайни Раҳимов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси заршунослари «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштирдилар. Гектаридан 45 центнерлик маррани кўзлаб меҳнат қилаётган пахтакорлар йиғим-терим ишларини тезкорлик билан олиб бормоқдалар.

Пахтазорларда юздан ортиқ теримчи жавлон урмоқда. Бригада азаматлари кунига йиллик планнинг уч проценти миқдорида ва ундан ошириб пахта тайёрлашга эришмоқдалар. Бугунгача давлатга сотилган пахта 87 тоннадан ошиб кетди. Бригада хирмонининг юксалишига Муҳаррам Нарзиева, Нигора Давронова, Ҳабиба Турдиева, Хуршида Ўринова, Шоира Иброҳимова каби кўпмингкилограммчи теримчилар ўзларининг муносиб улушларини қўшмоқдалар.

И. ҲАМРОЕВ.

●

Мусобақа самараси

Хўжаобод районидаги «Ленинград» колхозининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори Юсуфжон Отабоев бошлиқ бригада аъзолари съездлар йилида 76 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга азму қарор қилганлар. Пахта йиғим-теримини ўзаро социалистик мусобақа асосида ташкил этган заршунослар кунлик ўсишда юқори натижаларга эришмоқдалар. Етмишхон Рўзиева, Лутфихон Сайназарова, Мавлуда Юсупова, Қизлархон Бувbooматова каби чевар теримчилар ўзаро мусобақалашиб, ҳар бири кунига эл хирмонига 120—180 килограммдан дурдона тўкмоқдалар.

М. АБДУҚОДИРОВ.

●

Пешқадамлар

Нишон районидаги Карл Маркс номли колхозда кўпмингкилограммчилар сафи тобора ортиб бормоқда. Санам Рўзиева, Дилдора Чориева, Зулфия Жўраева, Холида Хидирова сингари ўнлаб пахтазор юлдузларининг ҳар бири шу кунгача 3-4 тоннадан ошириб пахта териб беришди.

Совхоз заршунослари ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида она-Ватан хазинасига 7200 тонна уруғлик пахта етказиб бериш мажбуриятини олишган.

Х. НАЗАРОВ.

Мажбуриятларингизни қандай бажаряпсиз?

ҲАМКОРЛИК—КАТТА РЕЗЕРВ

Мелиораторларни деҳқонларнинг энг яқин иттифоқчиси, дейишлари жуда тўғри. Мелиораторлар, ирригаторлар ва шу соҳада иш олиб бораётган қурувчи-монтажчилар ҳосилдорлик учун курашнинг олдинги сафларида бўлишга ҳаракат қилмоқдалар.

«Сирдарьяводстрой» трестининг азаматлари Мирзачўл шароитида деҳқончилик самарадорлигини оширишга муносиб ҳисса қўшаётирлар. Уларнинг фидокорона меҳнати туфайли ерларнинг ҳолати яхшиланиб бормоқда. Пировардида бу ҳосилдорликни оширишга ёрдам бермоқда. Трест коллективи партия XXVII съезди ишлаб чиққан жадаллаштириш режаларини амалга ошира бориб, 1986 йил топшириқларини муддатидан илгари адо этиш чораларини кўраётир.

Қурувчилар коллективи имкониятлар даражасида ишлашга интилиб, резервларни ҳам ҳаракатга келтиришга уринмоқда. Ана шуларнинг ҳаммаси эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш, ишдаги камчиликларни йўл-йўлакай бартараф қилиб боришга имкон бермоқда. Йилнинг ўтган даврида анчагина ишлар қилинди. Улардан энг муҳимларини таъкидлаб ўтиш ўринлидир. Хўжамушкан ва Сармич сув омборлари фойдаланишга топширилди. Крестьянское қишлоғида «Водник» мелиораторлар уйи қуриб тамомланди. 180 ўринли болалар боғчаси ҳамда санаторий базалари ишга туширилди.

План — қонун, уни бажариш шарт! Шу талабга биноан ўтган ойларнинг якунларини таҳлил қилиб чиқадиган бўлсак, айрим рақамларни қиёслашга тўғри келади. Етти ойлик план муваффақиятли бажарилди. Ярим йилда пудрат ишлари топшириғи 101 процент адо этилди. 285 гектар янги ер ўзлаштирилиб, қишлоқ хўжалиги оборотига киритилди. 416 гектар ер қайта текисланди. 1500 ўрнига 1809 квадрат метр уй-жой бинолари қуриб фойдаланишга топширилди. 240 ўринли мактаб ишга туширилди.

Мелиорациялаш соҳасида қилинган ишларнинг ҳам салмоғи ортмоқда. 140 таянч пункти барпо этилди. Бу жойларда тик дренажлар бунёд қилинади. Гулистонда темир-бетон буюмлари тайёрлаб берадиган завод қуриляпти. У фойдаланишга топширилгач, йилига 40 минг кубометр темир-бетон буюмлар тайёрлаб чиқарадиган бўлади.

Илғор иш усулларига кенг амал қилиш план ҳамда топшириқларнинг оширилиб бажарилишига ёрдам бермоқда. 62 бригаданинг 36 таси бригада пудрати усулида ишлашга ўтди. Бошқача айтганда, барча қурилиш-монтаж ишларининг 66,5 проценти пудратчи коллективлар ёрдами билан адо этиладиган бўлиб қолди.

Буларнинг ҳаммаси олинган мажбуриятларнинг бажарилиши йўлида собит билан қадам ташланаётганлигидан далолат беради. Лекин ҳамма ишлар жойида, дейишга ҳали эрта. Ҳамма имкониятлардан тўла фойдаланилаётгани йўқ. Ҳаракатга келтирилмаган резервлар ҳам анчагина. Бунинг учун қурувчилар ва монтажчилар, буюртмачилар билан хом ашё етказиб берувчилар ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш талаб қилинади. Шериклар ўртасидаги алоқаларнинг ҳар жиҳатдан мустаҳкамланиб бориши планларнигина эмас, юксак социалистик мажбуриятларни ҳам шараф билан адо этишга етарли шарт-шароит яратган бўлур эди.

Шу ўринда бир резервни алоҳида таъкидлаб ўтиш ниятимиз бор. Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги темир-бетон буюмлари ишлаб чиқарадиган завод қурилиши юзасидан ҳамкорлик шартномасининг бажарилишига кўпроқ ҳисса қўшиши мумкин эди. Лекин бу ерда олиб борилаётган ишлар трест коллективининг суръатлари даражасида эмас. Олти ойда 315 минг ўрнига 40 минг сўмлик иш бажарилди, холос. «Узэлектромонтаж» трести 50 минг сўмлик монтажлаш ишларини адо этиши лозим бўлгани ҳолда ҳеч қандай иш бажармади. «Узсантехгазмонтаж» трести ҳам шериклик юзасидан ўз бурчини ёмон адо этмоқда. Бу трест ўтган ойларда мазкур объектда бирон сўмлик ҳам иш бажармади. Оқибатда «Сирдарьяводстрой» трестининг ишлари илгарилаб боришига путур етмоқда. «Ўзводпромпроект» институтининг тегишли бўлими завод қурилишининг лойиҳа ҳужжатларини ҳанузгача тўла топшириб бўлгани йўқ.

Ерларнинг ҳолатини яхшилаб бориш ишларини бундан ҳам тезлаштириш имкониятлари бор. Чунончи, хўжаликлар мелиорациялаш ишларини олиб боришга бош қўшмаяптилар. Улар етарли иш фронти яратиб бермаганларидан кейин мелиорациялаш ишларини қандай олиб бориш мумкин! Совхозларнинг раҳбарлари эртапишар экинлар экиш ўрнига, мелиорациялаш ишлари олиб бориладиган майдонларга ҳам пахта экиб юбормоқдалар. Ҳосилни йиғиштириб олгунча анча вақт ўтади. Бунинг устига ерларнинг ҳолатини яхшилаш муддатлари чўзилиб кетади. Шу ҳам ҳамкорлик бўлдими!!

Ирригаторлар ва мелиораторлар мураккаб шароитларда иш олиб бормоқдалар. Уларга етарли даражада маиший шароитлар яратиб бериш ҳақида ҳам қатъий ўйлаб кўриш керак.

Қисқаси, ҳамкорлик талабларига қатъий амал қилиш зарур. Биз бўлган трестдаги аҳвол шуни тасдиқлаб турибди. Агар ҳамкорлик талаблари даражасида ишланса, юксак социалистик мажбуриятлар ҳам муттасил ортиғи билан адо этилаверади.

Т. ШОЮСУПОВА,
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги матбуот маркази ходими.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

ОЛТИ ЁШЛИЛАР — ПАРТАДА

Бир ойдан ошдики, республикамизда етмиш мингдан ортиқ олти ёшли ўғил-қиз ўқимоқда. Фарзандларининг анча-мунча ҳарфни танийдиган, баъзи оддий математик амалларни бажарадиган бўлиб қолганидан ота-оналар ҳам хурсанд. Ўқишни эплаб кетармикан, деб хавотирда юрганларга ҳам энди кечаги ўйинқароқ ўғил-қизлари алланечук каттароқ бўлиб қолгандай туюляпти...

Наманган шаҳридаги «Белочка» болалар боғчасида олти ёшлилар учун экспериментал синф очилди. Унда таълим олаётган болаларда ўқишга қизиқиш катта.

Суратда: ўқитувчи Светлана Милаева дарс ўтмоқда.

Ҳ. Ҳайдаров фотоси (ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР:

ДЎСТЛИК САФАРИ

«Сариқамиш-86» халқаро экспедициясининг программаси поёнига етди. Унда қардош Чехословакиядан келган туристлар қатори Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССР табиатшуносларн ҳам қатнашдилар.

Экспедиция аъзолари Туямўйин сув омборидан Сариқамиш кўлига қадар чўзилган магистраль каналлар бўйлаб 500 километр йўл босишди. Саёҳатчилар дўстлик маршрути давомида қишлоқ ёшлари, дала меҳнатчилари, Москвадаги «Парус» туристик клубидан келган сайёҳлар, СССР Фанлар академияси Сув проблемалари институти олимлари билан учрашдилар.

Орол бўйи районларининг табиати, халқ урф-одатлари ўрганилди. Сафар Урганч шаҳрида Совет — Чехословак дўстлиги митинги билан якунланди. Чехословакиялик меҳмонлар Урганч ёшларига дўстлик рамзи сифатида революция ветеранлари номи битилган эсдалик лавҳани топширдилар.

ПОЛТАВАДАН ХАТ

Самарқанд область комсомол комитетига Полтавадан хат келди. Мактуб муаллифи — Гулбаҳор Файзиева қуйидагиларни ёзибди:

— Биз самарқандлик 250 нафар йигит-қиз ҳунар-техника билим юртларида ўқиш учун Полтавага келдик. Юртдошларимиз ҳозир областнинг Кременчук, Комсомольск-Днепр шаҳарларида билим олмоқдалар. Ўзбекистондан РСФСР, Украина, Белоруссия ҳунар-техника билим юртларида ўқиш учун жўнаб кетаётган тенгқурларимизнинг мурожаатномасидан руҳланиб, биз серқуёш ўлканинг муносиб вакиллари сифатида ўқиш ва жамоат ишларида ибрат кўрсатишга ҳаракат қилмоқдамиз. Бу ерда ҳунарманд ёшлар бўлиб етишишимиз учун барча шарт-шароитлар яратилган.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

ЧЕМПИОН УНВОННИ САҚЛАБ ҚОЛДИ

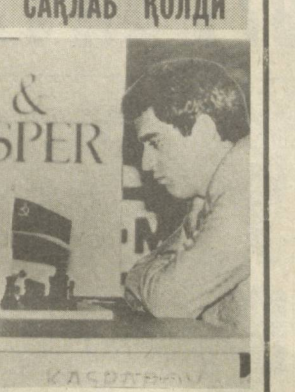

Шундай қилиб, узоқ давом этган қизғин ва кескин, қизиқарли ва муросасиз баҳс якунланди. Гарри Каспаров муддатдан олдин 12 очко тўплаб, жаҳон чемпиони унвонини сақлаб қолди. Унинг 22-партияда ташлаган чемпионга хос қадами реванш матчи тақдирини ҳал қилгандай эди. 23-партия дуранг бўлиб, умумий ҳисоб чемпион фойдасига — 12:11 бўлди.

Ушбу баҳс тақдирини ҳал қилишда муҳим роль ўйнаган 22-партия беш соат давом этган қизғин беллашувлардан сўнг қуйидаги вазиятда бўлиниб қолган эди:

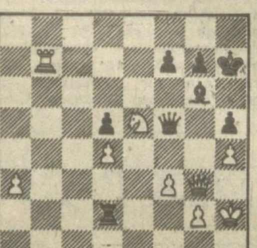

Каспаров мабодо контрол юриш — 41. Лb4 ёзиб қўйса, қоралар дуранга эришиш имкониятларига эга бўларди.

Каминани-ку қўяверинг, ҳатто ўйин бўлган куни уни Бутуниттифоқ радиоси ва Марказий телевидение орқали шарҳлаган атоқли гроссмейстерлар ҳам: кечиктирилган позицияда қоралар бир пиёда эвазига актив қарши имкониятларга эга, деб фикр билдирдилар. Бу фақат умумий мулоҳазалар асосида билдирилган баҳо эканлиги кейинчалик маълум бўлди.

Айрим мутахассислар учрашув кечиктирилгач, куну тун эртаси кундузи ҳам яна бир неча соат таҳлил билан машғул бўлишди. Доналарни у ёқдан бу ёққа жилдираверив, охири унда яшириниб ётган сирнинг тагига етишга муваффақ бўлдилар. Энди ҳамма гап ўйинни кечиктираётиб Каспаров калаванинг учи — тўғри юришни топган-топмаганлигида эди. Маълум бўлишича, мутахассислар беш-ўн соат мобайнида доналарни хоҳлаганча суриб кўриб топган йўлни жаҳон чемпиони атиги 17 минутда фикран аниқ тасаввур эта олган экан. Офарин!

Мана ўйиннинг давоми:

41. Kd7!! Л:d4 42. Kf8+Kph6 (42... Kpg8? бўлса, 43.Лb8 ва оқлар ютади) **43.Лb4!**

Ҳамма гап шу юришда! Энди 43.Лb8 мақсадга элтмасди, чунки 43... Фf4 ва фарзинлар алмашиб кетади.

43... Лс4 (43... Лd2 бўлса, 44.Лb8 Ch7 45.Фg5+! Ф:g5 46.hg+Кр:g5 47.К:h7+ ва оқлар ютиши керак). Борди-ю, 43... Л:b4 бўлса, 44. ab d4 45. b5 d3. 46. b6 d2 47. b7 d1Ф 48. b8Ф. Қоралар, пиёдаси олдин фарзинга чиққанлигига қарамай, ютқизади: 48... Фd2(бўлмаса, 49 Фf4 ва қоралар мот бўлади) 49. К:g6 Ф:g6 50. Фh8+Фh7 51. Фg:g7 Х. Антиқа мот!

44. Л:с4! dc 45. Фd6 c3 (бўлмаса, 46 Фd2+ ва кейинги юришда мот) 46. Фd4. Қоралар таслим бўлди, чунки 47. Фе3 дан қутулишнинг иложи йўқ!

Гроссмейстерлар учун ҳам ибрат тариқасида барча шахмат адабиётларидан фахрий ўрин олувчи намуна бу!

Энди ҳисоб Г. Каспаров фойдасига 11,5:10,5 га чиқиб қолди. Аммо жаҳон чемпиони 23-партияда мақсадига эришди. У сўнгги учрашув қандай тугашидан қатъи назар чемпионлик унвонини сақлаб қолди.

М. МУҲИДДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» шахмат шарҳловчиси.

ОБЛИГАЦИЯЛАРИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ

1982 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЁМИ 38-ТИРАЖИНИНГ РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

БУ ТИРАЖ 1986 ЙИЛ 30 СЕНТЯБРДА ФРУНЗЕ ШАҲРИДА ЎТКАЗИЛДИ.

Заёмнинг ўттиз бир разрядидаги серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди.

серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)
200111	1—100	100	227939	1—100	250	261934	1—100	100
202075	092*)	500	228057	1—100	100	262186	024*)	500
202566	1—100	100	228335	1—100	100	262277	041*)	500
202653	021*)	500	228477	008*)	500	262765	028*)	1000
203123	071*)	500	228627	1—100	250	263982	1—100	100
203163	1—100	100	229994	020*)	1000	264377	1—100	100
203258	050*)	500	230293	054*)	1000	265106	1—100	250
203470	016*)	500	230718	1—100	250	265905	1—100	250
203614	006*)	2500	230956	051*)	1000	266372	017*)	1000
204292	011*)	500	231509	004*)	500	266696	081*)	1000
204371	1—100	100	232170	093*)	5000	267775	029*)	500
204643	058*)	1000	232682	008*)	1000	267968	056*)	2500
205100	062*)	2500	232910	1—100	250	268369	098*)	1000
205390	008*)	500	233880	1—100	100	268810	052*)	1000
205485	037*)	2500	235261	030*)	1000	269429	1—100	100
205739	1—100	100	235475	098*)	2500	269676	1—100	100
206170	1—100	250	235702	045*)	2500	269767	1—100	100
206526	033*)	500	236367	091*)	500	270649	1—100	250
207209	1—100	250	236555	030*)	500	272419	1—100	100
207364	071*)	2500	236813	1—100	100	272953	050*)	1000
207431	1—100	100	237081	006*)	1000	273562	007*)	2500
208196	035*)	1000	237805	088*)	1000	273769	1—100	250
208314	060*)	500	237845	003*)	1000	274528	048*)	1000
208512	041*)	500	238419	1—100	100	274965	063*)	500
209741	070*)	500	238909	007*)	500	275039	077*)	500
209810	074*)	1000	240665	062*)	500	275381	010*)	500
210288	093*)	1000	241064	044*)	2500	276042	032*)	1000
210740	1—100	500	241362	078*)	2500	276353	1—100	100
211222	082*)	1000	241656	1—100	100	278582	1—100	100
211381	1—100	100	241765	1—100	100	278951	047*)	1000
211795	017*)	2500	241936	050*)	1000	280284	1—100	250
212247	1—100	100	242861	097*)	500	280951	1—100	250
212350	028*)	2500	243039	015*)	1000	281417	094*)	1000
212461	059*)	1000	243684	083*)	1000	282711	017*)	1000
213473	089*)	500	243880	060*)	1000	283089	1—100	250
213883	056*)	10000	244595	084*)	500	284660	028*)	2500
214093	058*)	1000	244614	091*)	1000	285356	1—100	100
214228	056*)	2500	245042	018*)	1000	285791	042*)	500
214676	1—100	250	245748	033*)	1000	285950	062*)	2500
216319	1—100	250	245785	072*)	1000	286153	1—100	100
216661	1—100	250	245794	1—100	100	286197	037*)	5000
216863	033*)	1000	247205	026*)	1000	287021	074*)	500
217347	005*)	5000	247245	095*)	500	287602	015*)	2500
217977	047*)	2500	248126	062*)	1000	287731	1—100	100
217995	056*)	1000	248146	1—100	100	288084	1—100	250
218213	054*)	1000	248231	061*)	500	288131	034*)	2500
218220	075*)	500	248715	032*)	500	288202	015*)	1000
218503	1—100	250	249576	088*)	5000	288426	019*)	500
218613	1—100	100	249858	071*)	500	288968	070*)	1000
218862	1—100	100	250378	1—100	250	289219	084*)	1000
218983	096*)	500	250854	1—100	100	289566	020*)	500
219594	1—100	100	251865	002*)	1000	289820	1—100	100
219782	078*)	500	252572	1—100	100	290162	042*)	1000
220134	004*)	500	253094	050*)	500	290759	095*)	500
220340	071*)	1000	253325	073*)	500	291453	1—100	250
220784	1—100	100	254666	1—100	250	291670	039*)	500
221193	1—100	500	254912	018*)	1000	291674	1—100	100
221789	1—100	250	256644	001*)	500	292722	052*)	500
222802	076*)	1000	257055	040*)	500	294052	044*)	1000
222913	1—100	100	257405	016*)	1000	294313	070*)	500
223373	042*)	1000	257860	048*)	500	294870	1—100	100
223707	012*)	1000	258119	1—100	250	295715	072*)	2500
224202	010*)	1000	258464	089*)	1000	295728	067*)	1000
226666	055*)	5000	259786	1—100	250	295974	1—100	100
227319	054*)	1000	260666	093*)	500	296019	021*)	2500
227350	1—100	250	261320	035*)	500	296272	1—100	100
			261367	1—100	100	297304	095*)	500

*) Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 99 номерига 100 сўмдан ютуқ чиқди.

Жадвалда 50 сўмлик облигацияларга чиққан ютуқлар кўрсатилган.

100 сўмлик облигацияларга бир хил миқдорда — 100, 250, 500 сўм ютуқ чиққан тақдирда ютуқ чиққан сериядаги облигацияларнинг барча номерларига, айнан 200, 500, 1000 сўм ютуқ тўланади. 100 сўмлик облигация номерларидан бирига 500, 1000, 2500, 5000, 10.000 сўм миқдорида ютуқ чиққанда унинг иккинчи номерига 100 сўм ютуқ чиқади ва облигация бўйича 600, 1100, 2600, 5100, 10.100 сўм ютуқ тўланади. 25 сўм қийматидаги облигацияларга 50 сўмлик облигацияга чиққан ютуқнинг ярми тўланади.

Ютуқ пулига ютуқ чиққан облигациянинг бевосита қиймати ҳам киради.

Мазкур жадвал расмий ҳужжат ҳисобланиб, омонат кассалари ана шу ҳужжат асосида газетанинг навбатдаги сони чиққан кундан бошлаб ютуқларни белгиланган тартибда тўлай бошлайдилар.

Ютуқлар тиражини ўтказиш комиссияси раиси — Халқ депутатлари Фрунзе шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари М. Э. ЭСЕНАМИНОВ.

Комиссия масъул секретари — Е. И. ДЕМИНА.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ «ЁШ ГВАРДИЯ» НАШРИЁТИ ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРНИ ЎЗБЕК ТИЛИДА БОСМАДАН ЧИҚАРДИ:

Божена НЕМЦОВА. «Эртакларнинг олтин китоби». 170 бет. Баҳоси 40 тийин.

Халқ эртакларидан қайта ишлаб, тўлдирилган ушбу тўпламдаги эртакларда саҳийликнинг бахиллик, одилликнинг жоҳилликдан устун келиши, ҳақгўйлик, қаҳрамонлик улуғланади.

Асқад МУХТОР. Ҳафта. 16 бет. Баҳоси 20 тийин.

Мактаб ёшигача бўлган болаларга мўлжалланган китобчада ҳафтанинг кунлари, унинг мазмуни назмда баён этилади.

Муҳаммад РАҲМОН. Юрагимнинг дастхати. 64 бет. 35 тийин.

Тўпламда шоирнинг сўнгги йилларда ёзилган Ватан, муҳаббат, табиат, ижодкорнинг бурчи ҳақидаги шеърлари ва «Қора кўйлак» эртак-достонини ўқийсиз.

М. МАҲМУДОВ. Т. КАРИМБЕРДИЕВ. Европанинг ўғирланиши. 112 бет. Баҳоси 30 тийин.

Ажал уруғини сочувчи даҳшатли қуролларни камайтириш учун кураш ҳар бир одамнинг муқаддас вазифаси бўлмоғи керак. Мазкур детектив қиссага шу ғоя асос қилиб олинади. Асар фантастик руҳда ёзилган бўлса-да, унда реал ижтимоий масалалар қаламга олинади.

ТАСС АХБОРОТИ

Авария содир бўлган сув ости кемамизнинг экипажи ва ёрдамга келган совет кемаларининг шахсий состави 1986 йил 3—6 октябрь мобайнида кеманинг чўкмаслигини таъминлаш учун курашдилар.

Сарфланган куч-ғайратларга қарамай, сув ости кемасини қутқариб қолишнинг иложи бўлмади.

6 октябрь куни соат 11 дан 03 минут ўтганда у жуда чуқурликка чўкиб кетди. Экипаж ёрдамга келган совет кемаларига кўчирилди. Экипаж составида 1986 йил 4 октябрь куни хабар қилинганидан бошқа ҳеч ким нобуд бўлмади.

Кеманинг ҳалокатга олиб келган вазиятларни аниқлаш давом этмоқда, бироқ ташқаридан тез сув кирганлиги кема ҳалокатига бевосита сабабдир. Реактор ўчириб қўйилган. Мутахассисларнинг хулосасига кўра, ядро портлаши ва муҳитнинг радиоактив зарарланиш эҳтимоли йўқ.

ОБУНА ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

ЎРИНЛИ ЭЪТИРОЗЛАР

Район марказининг ёнида «Ленинизм» колхозининг Ўрол Хўжанов бошлиқ 11-бригадаси дала шийпони жойлашган. Шийпон бир вақтлар қурилган бўлса-да, унинг ички, ташқи томонига бу яқин орада оҳак тегмаганга ўхшайди, Сувоқлари кўчиб боряпти. Ичкарига кириб дам олиб ўтирган колхозчилар билан ҳол-аҳвол сўрашдик. Шунда «Қизил бурчак» деб ёзиб қўйилган жойдаги столлар бўм-бўшлигини кўрдик:

— Сизларга янги газеталар келтирилмайдими?

— Район ва область газеталарини онда-сонда ўқиймиз, холос, —деди кимдир.

Яна бир колхозчи луқма ташлади:

— Ҳар йили кузда бухгалтеримиз газетага обуна учун деб 30 сўмдан ушлаб қолади-ю, аммо газета ва журналларни эса сира кўрмаймиз.

— Ҳали почтальонимизнинг кимлигини ҳам билмаймиз,—деди бригада механизатори Ж. Хўжанов. — Йўли тушганида правление идорасидан бригадирми ёки бошқа бир кишими почтани олиб келади. Ўзимиз обуна бўлган область ва район газеталарини муттасил ололмаяпмиз. Шунинг учун ҳам яна обуна бўлишга юрак бетламайди.

Механизаторнинг гапида жон бор. Ўзи обуна бўлган газета ва журналларни вақтида ололмаганлиги сабабли бригаданинг 35 аъзосидан

Мухбиримиз бонг уради

бир киши ҳам шу пайтгача келгуси йил нашрларига обуна бўлмабди. Механизаторнинг эътирозини бригада бошлиғи Ў. Хўжанов ҳам тасдиқлади.

Газета ва журналлар вақтида ўз эгаларига етказиб берилмаётганлиги на хўжаликда, на алоқа бўлимида ҳеч кимни ташвишга солмаяпти. Алоқа ходимлари эса ўз вазифаларига ўта масъулиятсизлик билан қарамоқдалар. Ишга бундай муносабат вақтли матбуотга обуна кампаниясига жиддий зарар етказаётир. Хўжаликда маҳаллий ва марказий газета ҳамда журналларга обуна тўплаш иши ўта суст бормоқда. Колхоз партия комитети ва унинг секретари Ж. Азаматов бундай аҳволга бепарволик билан қараяпти.

Яккабоғ районидаги хўжаликларда, айниқса, газета ва журналларга обуна ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Будённий номли совхоз ишчилари, Энгельс номли колхоз аъзолари обуна иши билан шуғулланадиган алоқа хизмати ходимларидан норозилар. Районда матлубот жамияти, Самоқ қишлоқ Совети ижроия комитети, механизация мактаби каби ташкилотларнинг раҳбарлари ҳатто идора учун газета, журналларга обуна бўлишни унутиб қўйишган.

Районда бу йил маҳаллий ва марказий газета-журналларга 384 минг сўмлик обуна тўпланиши керак. Афсуски, «Совет Ўзбекистони», «Правда Востока», «Қишлоқ ҳақиқати», «Ёш ленинчи» газеталари, «Ўзбекистон коммунисти», «Гулистон», «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» каби журналларга обуна 1 октябрдаги маълумотга қараганда 20—30 процентга етган, холос. Район «Союзпечать» агентлиги бошлиғи А. Рўзиевни бундай ҳол ташвишга солмаяпти.

Бошқа районларда ҳам обуна талаб даражасида эмас. «Союзпечать»нинг Чироқчи, Усмон Юсупов, Деҳқонобод районлари агентликларида (бошлиқлари Н. Ўтаев, Э. Кенжаев, Ш. Номозов) ўзибўларчилик кайфияти ҳукм суряпти. Чироқчи районидаги айрим колхоз ва совхозларда, аҳоли пунктларида марказий ва республика газета, журналларига келгуси йил учун обуна қабул қилишга ҳалигача киришилмаган. Айниқса, Усмон Юсупов ва Деҳқонобод районларида «олма пиш, оғзимга туш»қабилида иш тутилмоқда. «Союзпечать» бўлимлари кишилар ўртасида обуна кампаниясининг моҳиятини кенг тушунтирмаяптилар.

Муҳим сиёсий кампанияда рўй бераётган бундай нуқсонлар газета ва журналларга обуна тўплашдек жиддий ишда сусткашликка сабаб бўляпти.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ташвишли сигнал ва шарҳ

ТЕКИН ДАРОМАД ВА УЗУНДАН УЗОҚ ҚЎШИҚ

Мавлуда Ҳасанова байрам дастурхони атрофида ўтирган меҳмонлар олдида бошлаган қўшиғининг пайровини... Бухоро медицина ҳушёрхонасида тугатди. Бу ерга у маст ҳолда келтирилди. Кўп кишилар тўйларнинг «юлдузи» билан қадаҳ уриштиришдан бош тортишмади. Мавлуданинг ўзи ҳам омади юришганини хурсандчилик билан нишонлади. Бир кечанинг ўзида 100 сўмдан ортиқ пул тушди.

Мавлуда Ҳасанованинг ўзи ким? Милиция протоколи тили билан айтганда, бирор касби йўқ, ижтимоий фойдали меҳнат билан шуғулланмайдиган шахс. Туни билан тўйларда қўшиқ айтиб, рақс тушиб, кундузи бошини кўтармай ухлайди.

Тўкин-сочин куз даврида тўйлар кўп бўлади. Шу тўй фасли фақат Мавлудага текин даромад келтираётгани йўқ. «Дўстларим Баҳодир, Фурқат ва Қандиёр билан тўйда хизмат қилдик, — деб ёзади Бухоро педагогика институти студенти Жамол Бобоқулов ўзининг тушунтириш хатида, — Шу тўйда мен 132 сўм ишладим». Бизнингча, унинг тушунтириш хатидаги «ишладим» сўзи ортиқча. Сохта артистлар чаккасига қистирилган садақани ҳалол пул деб бўладими? Ана шундай йўл билан бойлик орттиришга уринаётганлар орасида бўлажак педагоглар Холит Авазов ва Бешим Яхшиев, тўқимачилик комбинатининг ходими Мухтор Шодмоновлар ҳам бор.

«Тўй тантаналарининг юлдузлари» ҳам ёлғиз, ҳам тўда-тўда бўлиб ишлашади. М. Қудратқулова деган аёл бутун бир «концерн» очди. 2-Шарқ микрорайонидаги унинг уйига Туркманистондан «гастролчилар» келишади. Уларнинг орасида ҳеч қаерда ишламайдиган «раққоса» — чоржўйлик йигирма беш яшар Дилором Комилова ҳам бор.

Тўй эгаларининг ҳалол пулларини «туя қилаётган» бу отарчиларсиз тўй ўтмайдими? Ўтади. Шофиркон, Ромитан, Свердлов районларида тўйларни ўтказиш тажрибаси ана шундан далолат бериб турибди. Бу ерда келин-куёв ва меҳмонлар ҳузурида ҳаваскор артистлар ўз маҳоратларини намойиш этадилар. Улар хонадонга қувонч ва шодлик келтириб, беғараз хизмат қиладилар. Область марказида, Бухоро, Когон районларида эса тўйма-тўй юриб, овози бўғилиб қолган отарчиларнинг хириллашлари эшитилмоқда.

Оилавий тантаналарда хизмат қилиш мақсадида область филармонияси ҳузурида бир вақтлар ташкил этилган махсус бюронинг раҳбарлари ва артистлари тўйларда хизмат қилишни отарчиларга топшириб қўйдилар. Бунинг устига ана шу бюронинг раққосалари Ш. Маҳмудова билан Г. Қудратова ҳам ўзлари отарчилик қилишдан қайтмайдилар...

Қўшиқ қанча узоқ давом этса, текин даромадга ружу қўйган отарчиларнинг чўнтагига шунча кўп пул тушмоқда.

А. ФОЗИЛОВ,
(ЎзТАГ мухбири).
Бухоро области.

ЎзТАГ мухбири Э. Тухватуллина Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги музикали театрлар ва концерт ташкилотлари бўлимининг бошлиғи С. Д. Зиёмовдан ушбу хабарни шарҳлаб беришни сўради.

— Афсуски, республикамизда бундай фактлар ҳали учраб турибди, — деди С. Д. Зиёмов. — Музика асбобини ушлашни эндигина ўрганган кишилар ўзларини артист деб ҳисоблашяпти. Улар халқ севадиган бир неча қўшиқни ёдлаб олиб, ўз хизматларини таклиф этишяпти. Айрим корчалонлар эса маълум пул эвазига бу сохта музикачиларни реклама қилмоқдалар.

Қадимдан тантаналар, тўйлар музика, қўшиқ ва рақссиз ўтмаган. Бу яхши муносиб анъана бўлиб, уни давом эттириш керак. Лекин тўй эгалари доим бир аҳволга дуч келмоқда: оилада тантана куни белгиланади. Маданият бошқармаси ёки тўйлар бюросидаги республика Маданият министрлигининг тарификациясига эга бўлган бадиий ҳаваскорлик коллективларига раҳбарлик қилувчи ташкилотчилар: «Кечиринг, кеч қолдингиз», деб жавоб қилишади. Ана шундай пайтларда отарчилар ҳозиру нозир бўлишади. Улар талаб қилган пул қанчалик кўп бўлмасин, тўй эгаси ночор рози бўлади. Ахир тўй музикасиз, қўшиқсиз ўтмайдику... Тўй бюроси-чи? Илгари бундай бюролар область филармониялари ҳузурида мавжуд эди. Уларда 8-10 та профессионал ва ҳаваскор артистлар бригадалари бўлиб, ишдан бўш вақтларида таклифномага мувофиқ тўйларда қатнашарди. Уларга бир марталик концерт ставкаси бўйича ҳақ тўланарди. Лекин бригадалар етишмайди.

Отарчиларнинг бемалол иш кўришларига фақат ана шу аҳволгина эмас, молия органларининг тутаётган позицияси ҳам сабаб бўлмоқда. Сохта артистлар молия бўлимига бориб, маълум миқдорда солиқ тўлайдилар-да, у ердан справка олиб, отарчиликни «қонунлаштириб» олмоқдалар.

Тўғри, Тошкентда бундай мисоллар унчалик кўп эмас, районларда эса... Биз музика халтурачилари йўлига ғов солишга ҳаракат қиляпмиз. Тошкент шаҳар ижроия комитети маданият бошқармаси ҳузурида музика ансамбллари бирлашмаси ташкил этилди. Оилавий тантаналарга хизмат қилиш шу бирлашма зиммасига юклатилган. Республика Маданият министрлиги концерт фаолиятини яхшилашнинг комплекс программасини ишлаб чиқди. Унда, жумладан, шаҳар, район, колхоз ва совхоз клублари ва маданият уйларидаги бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг қатнашчилари оилавий тантаналарда хизмат қилиши кўзда тутилади. Лекин бу дастлабки қадамлардир. Бу жиддий масала ва уни жиддий ҳал этиш керак.

Редактор ўринбосари
Т. НАЖМИДДИНОВ.

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/Х да **Олтин девор**, 10/Х да **Келинлар қўзғолони**, 11/Х да **Юлдузли тунлар.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/Х да **Ҳийлаи шаръий**, 10/Х да **Тоҳир ва Зуҳра**, 11/Х да **Чароғондир чўлда юлдузлар.**

Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти ректорати, партия комитети, касаба союз комитети ҳамда автоматика-телемеханика алоқаси факультети ва КПСС тарихи кафедраси коллективлари КПСС тарихи кафедрасининг доценти, 1945 йилдан КПСС аъзоси, фахрий темирйўлчи

Турди ҚУДАБЕКОВИЧ ҚУДАБЕКОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент политехника институтининг ректорати ва жамоат ташкилотлари КПСС тарихи кафедрасининг доценти Ю. С. Обидовга ўғли

Баҳодир Юсупович ЮСУПОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Чет эллардаги ватандошлар билан маданий алоқа боғлаш Ўзбекистон жамияти («Ватан» жамияти) ва «Ойдин» газетаси маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари шу жамиятнинг раис ўринбосари О. Бўрибоевга отаси

Обид ҲОШИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

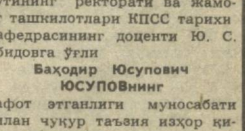

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-54-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Тингланг, томоша қилинг — 9 ОКТЯБРЬ, ПАЙШАНБА

ТВ

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Шахмат. Жаҳон чемпионати. 10.00 — Концерт. 10.30 — «Маруся хола». Бадиий фильм, 1-серия. 11.35 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 12.45 — Концерт. 13.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Халқ куйлари. 16.10 — «Шахмат мактаби». 16.45 — «Қувноқ стартлар». 17.30 — Концерт. 18.30 —«...16 ёшгача ва ундан катталар». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Сўзни амалда иш билан оқла». 20.05 — Мультфильмлар. 20.15 — «Фан ва техника». 20.25 — «Маруся хола». Бадиий фильм. 2-серия. 22.05 — «Инсон йирик планда». 23.25 — «Дунё воқеалари». 23.40 — Шахмат. Жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Умумий биология. 10.05 — Испан тили. 11.05 — Жамиятшунослик. 11.35 — «Оилавий турмуш этикаси ва психологияси. 12.05 — Ҳужжатли фильм. 13.10 — Физика. 13.40— Ботаника. 14.30 — «Бил ва уддала». 15.00 — «Юрак калитини излаб». Бадиий фильм. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Қишлоқ янгиликлари». 19.50 — Ритмик гимнастика. 20.20 — Илмий-оммабоп фильм. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — «Сиз бунга қодирсиз!». 21.30 — «Время». 22.05 — «...Ғалабанинг ажойиб лаҳзалари». Бадиий фильм. 23.20 — Ҳужжатли фильм. 23.30 — Баскетбол. Европа чемпионлари кубоги.

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — Комсомол съезди олдидан. 8.10 — Ҳужжатли фильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 16.30 — Кўрсатувлар программаси. 16.35 — География. 17.05 — Мультфильмлар. 17.20 — ЎзССР тарихи. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Ҳовлимиздаги стадион». 18.45 — Телефильм. 18.55 — «Инсон болаликдан бошланади». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Хўжасизликка қарши кураш». 20.30 — «Ахборот». 20.55 — Ёш ижрочилар концерти. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ягона сиёсий кун». 22.35 — «Дўстимнинг ўғли». Теленовелла.

ТОШКЕНТ-II. 19.30 — «Ёшлик». 20.00 — Реклама. 20.10 — Фильм концерт. 21.00 — Тошкент областининг 414 минг тонна «оқ олтин»и учун. 21.30 — «Время».

Р

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — Рубоб тароналари. 9.40 — «Шарқ юлдузи» журнали саҳифаларида 12.10 — Шахмат. Жаҳон чемпионати. 12.15 — «Ишчинома». 13.00 — «Малши». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — Болалар учун эшиттириш. 18.15 — «Қардош коммунистик партияларда». 18.30 — «Қувноқ қўшиқлар». 18.40 — «Аланга». 19.25 — «Юность Узбекистана». 21.00 — Халқаро кундалик. 21.00 — «Қармоқ». 21.30 — «Пахта далалари илғорлари, Сизлар учун». 22.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 23.30 — Дам олиш концерти.